Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 208 (4903).
15 СЕНТЯБРЬ 1982 й, ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● 21 сентябрда БМТ Бош Ассамблеясининг XXXVII сессияси очилиши муносабати билан СССР Министрлар Совети, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бошчилигидаги СССР делегациясини тасдиқлади.

Украина ССР Министрлар Совети республика ташқи ишлар министри В. Н. Мартиненко бошчилигида УССР делегациясини тасдиқлади.

Белоруссия ССР Министрлар Совети республика ташқи ишлар министри А. Е. Гуриновнч бошчилигида БССР делегациясини тасдиқлади.

● Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида

18 ДЕКАБРЬ—КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

Тошкент шаҳар партия комитети Москва шаҳри илғор корхоналарининг 1982 йил 18 декабрда СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини қўллаб-қувватлаган Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт ва «Миконд» заводлари, В. П. Чкалов номли авиация ва «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Главташкентстрой» 159-қурилиш тресги, «Главташпассавтотранс»нинг 2-автомобиль комбинати, Марказий телеграф коллективларининг ташаббусини маъқуллади.

Ушбу масала юзасидан қабул қилинган қарорда, шаҳарнинг илғор коллективлари КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли бажара бориб, СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, Москва шаҳри меҳнаткашларининг 18 декабрда Советлар мамлакатининг юбилейига бағишланган коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини қўллаб-қувватлайдилар; деб таъкидланади. Шу куни улар энг юксак меҳнат унумдорлигига эришишни, кўплаб аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни, тежаб қолинган энергетика ресурслари, хом ашё ва материаллар ҳисобига меҳнат қилишни мўлжалламоқдалар.

Жумладан, Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт заводининг коллективи шанбалик куни бир тепловоз секциясини ремонтдан чиқаришга, 5 тонна пўлат қуйма, локомотивларнинг минг дона тормоз бошмоқларини ва 40 минг сўмлик бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқаришга аҳд қилди.

«Миконд» заводининг меҳнатчилари 18 декабрь куни 40 минг сўмлик кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни, қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун трихограмма линияларининг 10 минг сўмлик деталь ва узелларини тайёрлашни мўлжалламоқда. Бу ерда шанбалик куни ўн минглаб сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқарилади.

Авиасозлар ҳам Советлар мамлакатининг юбилейини зарбдор вахтадаги меҳнат билан нишонлайдилар. Уларнинг дастлабки ҳисоб-китобларига қараганда коммунистик шанбалик куни ўн минглаб сўм беш йиллик фондига ўтказилади.

«Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар коллективи 180 минг сўмлик 1100 дона тикувчилик буюмларини ишлаб чиқаради. Мазкур корхонанинг юздан зиёд ишлаб чиқариш илғори ва новатори СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигини беш йилликнинг икки ярим йили планини бажариш, коммунистлар Ф. Пўлатова, Д. Нишонова, Д. Умарбекова беш йилликнинг уч йиллик топшириғи адо этилганлиги ҳақида рапорт бериш билан нишонлашга қарор қилдилар.

«Главташкентстрой» 159-қурилиш трестининг коллективи 18 декабрь куни юксак унумдорлик билан меҳнат қилиб, 58 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаради, 8,2 минг сўмни беш йиллик фондига ўтказади.

«Главташпассавтотранс» 2-автомобиль комбинатининг ходимлари СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик шарафига 10 декабргача беш йилликнинг икки йили планини адо этиш, шанбалик куни эса иқтисод қилинган бензин ҳисобига ишлаб 52 минг сўм, шу жумладан пландан ташқари 10 минг сўм даромад олиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Марказий телеграф меҳнатчилари иқтисод қилинган материаллар ва электр энергия ҳисобига меҳнат қиладилар, телеграф хоналари ва иншоотларини капитал ремонтдан чиқариб, камида минг сўмлик иш бажарадилар, 18 декабрга қадар эса янги техникани ривожлантириш планини адо этиб, қўшимча битта телетайп ўрнатадилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети Москва шаҳри илғор корхоналарининг 1982 йил 18 декабрда СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусини қўллаб-қувватлаган, шу куни энг юксак меҳнат унумдорлигига эришишга аҳд қилган Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт ва «Миконд» заводлари, В. П. Чкалов номли авиация ва «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмалари, «Главташкентстрой» 159-қурилиш тресги, «Главташпассавтотранс» 2-автомобиль комбинати, Марказий телеграф коллективларининг ташаббусини маъқуллади.

Район партия комитетларига, шаҳар корхоналари, муассасалари ва ташкилотларининг бошланғич партия ташкилотларига илғор коллективларнинг мазкур қимматли ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва уни кенг ёйиш таклиф этилди. Жойларда коммунистик шанбаликка тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича штаблар ташкил этилади.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари, радио, телевидение редакцияларига шаҳар корхоналари ва ташкилотлари коллективларининг 1982 йил 18 декабрда СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббуси қўллаб-қувватланаётганлиги ва кенг ёйилаётганлиги тўғрисидаги материалларни атрофлича ёритиш таклиф этилади.

Бугун Ўзбекистонда Бутуниттифоқ адабиёт фестивали бошланади

ЁЗУВЧИ МЕҲНАТИ — ПАРТИЯГА, ХАЛҚҚА

Бугун Ўзбекистонда кўп миллатли совет адабиётининг Бутуниттифоқ фестивали бошланмоқда. У СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган. Фестивалда прозаиклар, шоирлар, драматурглар, публицистлар, танқидчилар, адабиётшунослар — жами 150 га яқин сўз устаси иштирок этмоқда. Улар Москва ва Ленинграддан, иттифоқдош ва автоном республикалардан келишган.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Сарвар АЗИМОВ бугун ана шу байрам программаси ҳақида, унинг қардош совет республикалари адабиётлари ўртасидаги ўзаро ижодий алоқаларни мустаҳкамлашдаги аҳамияти тўғрисида ҳикоя қилади:

— Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съезди кўп миллатли совет адабиёти тараққиётига янги уфқлар очди. Ёзувчиларнинг халқ билан, ўқувчилар билан алоқаси ҳар қачонгидан ҳам кенгайиб ва мустаҳкамланиб боряпти. Сўз усталари совет адабиётининг шонли анъаналарини давом эттириб, ҳамиша мамлакатда рўй бераётган воқеаларнинг энг қизғин жойларида бўлмоқдалар.

Партия XXVI съезди ўз ишини якунлаши биланоқ Ўзбекистонда совет адабиёти кунлари ўтказилганлиги «Правда Востока» газетхонларининг эҳтимол ёдида бўлса керак. Ўшанда бизга мамлакатимизнинг таниқли ёзувчи ва шоирлари меҳмон бўлиб келган эди. Замонавий мавзуни ишлаб чиқиш, меҳнаткаш бунёдкор совет кишиси образини яратиш юзасидан катта суҳбат бўлиб ўтганди.

Мана, шу сентябрь кунларида мамлакатимиз адабиётчилари яна Ўзбекистонда учрашмоқдалар. Бу учрашув катта байрам — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида бўлиб ўтмоқда. Ўзбекистон ерида йиғилган ижодкорлар совет ёзувчисининг бош вазифаси тинчлик ва тараққиёт учун, ғарбдаги айрим урушқоқлар орзу қилаётганидек ҳарбий фалокат эмас, ер юзидаги халқлар ўртасида тинч ҳамкорлик, ўзаро ёрдам ғолиб чиқиши учун курашда эканлигини бор овоз билан баён этадилар. Бугун Ўзбекистонда бошланадиган кўп миллатли совет адабиёти фестивалининг умумий руҳини худди ана шу хусусият белгилайди.

Бизга мамлакатимизнинг таниқли сўз усталари меҳмон бўлиб келмоқда. Ўзбекистон халқи қадрли меҳмонларни қувонч билан, нон ва туз билан кутиб олади. Республика меҳнаткашлари уларни ўз ютуқлари билан таништирадилар, режаларини ўртоқлашадилар. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини кутиб олишга қандай тайёргарлик кўраётганликлари, КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини бажариш, Озиқ-овқат программасини ҳаётга тадбиқ этиш бўйича қандай ишлар қилаётганликларини ҳикоя қилиб берадилар.

Ҳозир республикамизда пахта йиғим-терими қизғин давом этмоқда. 6 миллион тонналик ҳосил учун курашнинг ҳал қилувчи босқичи бошланди. Адабиёт арбобларининг оташин сўзи далаларда янграб, меҳнаткашларни янги зафарлар сари илҳомлантириши шубҳасиз.

Бу сафарги кўп миллатли совет адабиёти фестивали серқирралиги билан ажралиб туради. У бир неча босқичда ўтади. Фестиваль Қорақалпоғистон АССРда бўладиган совет адабиёти кунлари билан очилади. Автоном республиканинг шаҳар ва қишлоқларида адабий кечалар, ёзувчиларнинг ишчилар, колхозчилар, ижодий интеллигенция вакиллари билан кўплаб учрашувлари бўлиб ўтади.

Сўнгра фестиваль Самарқанд ва Фарғона областларида давом этади. Адабиётчилар бу жойларнинг диққатга сазовор жойлари, гўзал табиати билан танишадилар, хўжаликларда, саноат корхоналарида бўладилар.

Самарқандда байрамимизнинг энг муҳим воқеаси — «Совет шарқи халқлари адабиёти тараққиётида буюк рус адабиётининг тарихий роли» деган мавзуда «Думалоқ стол» атрофида йиғилиш бўлиб ўтади. Унда биз қардош адабиётлар тараққиёти, чуқур адабий жараёнлар ҳақида ўзаро батафсил фикр алмашамиз. Бу Осиё ва Африка ёзувчиларида ҳам катта қизиқиш уйғотади. Суҳбат СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шиори остида ўтади.

Агар Нукус ва Самарқандда бўладиган адабиёт тараққиётининг муҳим муаммолари муҳокамасида асосан ёзувчилар иштирок этса, Фарғонага олимлар — адабиётшунослар, философлар, тарихчилар, социологлар ҳам келишади. Бу ерда «Замондошимиз маънавий дунёсида кўп миллатли совет адабиётининг тутган ўрни» деган мавзуда илмий-ижодий конференция ўтказилади. Конференция қатнашчилари социологик тадқиқотлар асосида ҳозирги замон адабиётининг аҳволини, адабий ижоднинг жамиятимиз социал тараққиётига таъсирини кўриб чиқадилар. Бу масалалар фестиваль доирасида биринчи марта кўтарилади.

Фестивалнинг якунловчи босқичи Ўзбекистон пойтахтида бўлади. Меҳмонлар Тошкент, Чирчиқ шаҳри меҳнаткашлари, студент ёшлари билан учрашадилар, уларни ўзларининг янги асарлари ва ижодий режалари билан таништирадилар. Шунингдек, Тошкентда биз ўзига хос якун ясаймиз, бутун фестиваль давомида адабиётнинг тараққиёт йўллари ҳақида олиб борилган чуқур мазмунли суҳбатга ижтимоий-сиёсий жиҳатдан баҳо берамиз. Фестиваль В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройида тантанали вазиятда якунланади.

Адабиёт байрами меҳмонлари ва қатнашчилари «Звезда Востока» журналининг 50 йиллигига бағишланган юбилей кечасида ҳам ҳозир бўладилар. Бу адабий-бадиий ва ижтимоий сиёсий журналнинг бутун мамлакат бўйлаб обуначилари бор. Шунинг учун ҳам кўп миллатли адабиётимиз қардошларча бирлигининг рамзи бўлган, бу юбилей байрами фестивалга узвий равишда қўшилиб кетади.

Фестиваль программасида китоб, китоб графикаси, Ўзбекистон рассомларининг асарлари кўргазмаси бор. Эмблема, плакатлар, нишонлар, бир сондан иборат «Литературний Узбекистан» махсус газетаси чиқарилади.

Ишончимиз комилки, бу адабиёт байрами СССР халқларининг бузилмас дўстлигини, қардош республикалар адабиётларининг миллий ўзига хослиги ва ғоявий бирлигини, совет ёзувчиларининг халқ ҳаёти билан мустаҳкам алоқасини яққол намойиш этади ҳамда мамлакатимиз халқлари адабиётининг ўзаро таъсири ва бир-бирини бойитиши жараёнига салмоқли улуш бўлиб қўшилади.

(«Правда Востока», 1982 йил 15 сентябрь.)

Мустай КАРИМ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати.

Тошкент тонглари

Тошкент тонгларини кўрмагансан сен,
Ғоят олисдасан, жоним, бу фурсат!
Тонготар забт этди ярим осмонни...
Нақадар улуғвор! Ажиб сукунат!
Кузги қуёшдан ҳеч кетмаган ҳовур,
Зиқналик йўқ унда, сипо кун сайин.
Одамлардан бир оз уялган она
Улғайган ўғлини қучар шундайин.
Бу кузнинг шу ҳамма ранглари аро
Йўқ қайғу ва сўлиш белгиларидан.
Гўё мен куз билан бирга эмас, йўқ,
Донишманд кишининг ҳузуридаман...
Пуштага тушмади ёзнинг гуллари,—
Куз улар оромин бузмас ҳеч қачон...
Ерга туҳфа этсам бу садбаргларни,
Миллионта бўлса ҳам, майли ушбу он!
Ва фақат топталган чангда бир какку
Шўрлик дон ахтарар бекордан-бекор
Ҳамма қўшиғингни куйлаб бўлсанг гар,
Осмондан ерга туш, сен итоаткор.
Гўё илк қўшиқнинг ижодкори — мен,
Ва тўнғич оҳангни йўргаклар олам.
Минг-минглаб чақирим оша ҳам илк бор
Кўриб тургандайман мен сени, санам.
О, қанча сахийман, қандай бадавлат!
Шамол эсавериб ҳорган жойлардан
Совға деб шу тонгни келтирдим сенга,
Зангори осмоннинг шоҳсупасида.
Унда хавотир ҳам, умид ҳам бордир.
Унда улуғворлик ва донолик жам.
Шу қуёш туҳфамни етказсин сенга,
Фақат сен ғафлатда қолдирма, эркам!

Р. ҒАНИЕВ таржимаси.

Биз ҳаммамиз — пахтакормиз

Чўлқуварлар мамнун

«Госкомсель х о з-техника»нинг Қўйилиқдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли тажриба ремонт-механика заводи Ҳамза районидаги энг кекса ва илғор саноат корхоналаридандир. Мана 52 йилдирки, завод қишлоқ учун маҳсулот тайёрлаб, бутун фаолияти билан «Ўроқ ва Болға» иттифоқининг мустаҳкамланиш и г а улуш қўшиб келяпти. Ремонтчилар қишлоққа оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам самарали ишлар қилишаяпти.

Коллектив кўп йиллардан бери Жиззах область Пахтакор районидаги Ульянов номли совхозга оталиқ ёрдами кўрсатади. Ҳар йилнинг бошида корхона вакиллари хўжаликда бўлиб, оталиқ ёрдами бўйича шартнома тузадилар. Ёрдам шу шартномага асосан ташкил этилади. Жумладан, бу йил баҳорда кўчма битта автоустахона бир ой совхозда бўлиб, техника ремонтида механизаторларнинг оғирини енгил қилганди. Куни-кеча автослесарлар Николай Мицак ва Эркин Очилов бу хўжаликдан қайтиб келишди. Улар пахтакорлар ҳузурига битта кўчма автоустахона билан бориб, йиғим-терим техникасини мавсумга ҳозирлашда иштирок этдилар. Совхоз маъмурияти ва партия, касаба союз ташкилотлари оталиқ корхона вакилларининг меҳнатидан беҳад хурсанд бўлдилар.

Завод бу хўжаликка саккиз йилдан бери оталиқ қилиб келади. Бу даврда совхоз учун битта яхши ремонт устахонаси жиҳозлаб берилди, ўтган йили барча дала шийпонлари ремонтдан чиқарилди. Бундан ташқари совхоздаги қишлоқ хўжалик техникасининг моторларини ҳар йили ремонтдан чиқариб беришни ҳам завод вакиллари ўз зиммаларига олишган.

Бу йил бошидан бери оталиқдаги хўжаликка жами 5 минг сўмликдан ортиқ турли хил эҳтиёт қисмлар етказиб берилди.

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 14 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	2.29	24,91
Хоразм	2,55	20,43
Навоий	1,52	15,74
Сурхондарё	1,71	15,57
ҚҚАССР	1,79	13,18
Андижон	1,73	12,43
Наманган	1,70	12.33
Фарғона	1,79	11,47
Қашқадарё	1,47	11,40
Самарқанд	1,20	10,22
Тошкент	2,41	7.18
Жиззах	0,33	2,03
Сирдарё	0,36	1,82
Республика бўйича:	1,63	12,26

Шу жумладан ингичка толали пахта:

Сурхондарё	1,51	12,63
Бухоро	0,55	12,38
Наманган	3.68	8.48
Навоий	3,03	7,68
Қашқадарё	0,82	6.24
Республика бўйича:	1,33	10,43

● Республикамиз тайёрлов пунктларига 14 сентябрь эрталабга қадар 721 минг 965 тонна пахта етказиб берилди. Ўтган куни пахтазорлардан териб олинган «оқ олтин» 95.918 тонна бўлди.

● 13 сентябрда Тошкент областининг Бўка районида йиллик планнинг 4,00 проценти миқдорида пахта тайёрланди.

● Областимиз пахта далаларида 1611 та терим машинаси ишлади. Ҳар бир машина билан ўртача 4,7 тоннадан пахта терилди.

ЭНГ ЯХШИ НАРСАЛАР — БОЛАЛАРГА

«Социал вазифалар орасида совет кишиларининг сиҳат-саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилишдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ» — Леонид Ильич Брежневнинг ана шу сўзлари мактабгача тарбияга бағишланган ва 14 сентябрь куни Тошкентда ўз ишини бошлаган Бутуниттифоқ семинар-кенгашининг шиори бўлди. Олимлар ва педагоглар, медиклар ҳамда жамоат ташкилотларининг вакиллари тўпланган тажрибани ўртоқлашмоқдалар, КПСС XXVI съезди қарорлари асосида мактабгача тарбия муассасалари кадрларининг малакасини ошириш борасидаги ишларни янада такомиллаштириш йўлларини муҳокама қилмоқдалар, педагоглар ва тарбиячиларнинг, республика болалар муассасаларининг фаолияти билан танишмоқдалар.

Семинар-кенгашни СССР ва Ўзбекистон ССР Маориф министрликлари, СССР Педагогика фанлари академияси чақирган.

(ЎзТАГ).

Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

Матбуот маркази хабар қилади

Бугун партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари якунланади. Улар тошкентлик коммунистлар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларида қўйилган вазифаларни бажаришда ўзига хос изланувчанлик, уюшқоқлик кўрсатаётганлигини исботлади.

Ҳисобот йиғилишларида жуда кўп қимматли ташаббуслар туғилди.

ЯНГИ ТАШАББУСЛАР

«Отделстрой» трести 24-қурилиш бошқармасидаги биринчи ва иккинчи даражали Меҳнат Шуҳрати орденининг кавалери У. Олимжонов етакчилик қилаётган сувоқчилар бригадаси ўн биринчи беш йиллик топшириғини Ўзбекистон ССРнинг 60 йиллигигача бажаришга аҳд қилди. Тошкент тажриба-механика экскаватор ремонти заводининг бригада бошлиғи ҳисобот-сайлов йиғилишида бригада номидан гапириб, ўн биринчи беш йилликнинг уч йили топшириғини Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги кунигача бажаришга сўз берди.

«Ташхимсельмаш» заводи 4-цехи партия ташкилотининг ёш коммунисти М. Турдиматов ўн биринчи беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажаришга аҳд қилди.

Шу заводнинг 2-цехида меҳнат қилаётган ишчи Ҳ. Азизова йиғилишда ўн биринчи беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажаришга сўз берди.

Тошкент ҳисоблаш машиналарини ремонт қилиш ва техник хизмат кўрсатиш тажриба заводидаги Н. Сливкина етакчилик қилаётган партия группаси ишни самарали ташкил қилиш ҳисобига йил охирига қадар планга қўшимча 20 минг сўмлик техникани ремонт қилишга эришиш мажбуриятини олди.

КОММУНИСТЛАРНИНГ ЭЪТИРОЗ ВА ТАКЛИФЛАРИ ЭЪТИБОРГА ОЛИНМОҚДА

3-таксопарк 4-автоколоннасининг навбатчи механиги А. Сарихонов йиғилишда айрим ҳайдовчиларни машиналарни антисанитария ҳолатида линияга олиб чиқаётганлиги учун танқид қилди. Таксопарк раҳбарлари машиналарни линияларга чиқиши олдидан техник ҳолатини назоратдан ўтказувчи қўшимча пост ташкил қилишга қарор қилишди.

«Средазкабель» бирлашмаси 3-цехида бўлган йиғилишда коммунист Ю. Сиваченко шлангли кабелларнинг сифатини яхшилаш учун брон машиналарини реконструкция қилишни таклиф этди. Реконструкция амалга оширилгандан кейин цехда меҳнат унумдорлиги ошди, маҳсулотнинг сифати яхшиланди.

«Ташсельмаш» заводи 38-цехида бўлган йиғилишда коммунист А. Малянина «Сапар» насос станциясида жорий ремонт ва ремонт ишлари назоратининг йўқлиги туфайли суст бораётганини айтиб, цех маъмуриятини танқид қилди. Цех маъмурияти бу фикрни ҳисобга олиб, профилактика ишларини бажариш графигини тузиб чиқди. У 10 октябрга қадар бажарилади. Ишнинг бажарилишига цех бошлиғининг ўринбосари коммунист Х. Исмоилов масъул этиб тайинланди.

В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси қурилиш цехидаги йиғилишда коммунист И. Чуриков механизациялаш ва келажакда қўл меҳнатидан қутулишнинг чорасини кўриш ниятида бетон қориш мосламаси ва иккита пайвандлаш аппарати ўрнатишни таклиф қилди. Ҳозир бетон қориш мосламаси ишлаб турибди, пайвандлаш аппаратларини монтаж қилиш ниҳоясига етмоқда.

2-йигирув-тўқув фабрикаси ремонт-механика бўлимининг йиғилишида коммунист Г. Алиев механика заводидаги сменадошларини «БД» машиналарига эҳтиёт қисмларни вақтида етказиб бермаётганликлари оқибатида, бўш туриб қолиш ҳоллари юз бераётганлиги учун танқид қилди. Бу масала партия бюросида кўриб чиқилди. Йиғилиш фабрика партия комитети эътирозни ўрганиб чиқиб, завод раҳбарларига аҳволни яхшилашни таклиф қилди. Ўн кун давомида заводда запас қисмлар ва деталлар тайёрланиб, фабрикага келтирилди, ҳозир қурилмалар узлуксиз ишлаяпти.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ
КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ОЛДИДАН

БОШҚАРИШНИНГ ТАЯНЧ НУҚТАЛАРИ

Социалистик экономиканинг изчил ривожланиб бориши халқ хўжалигида бошқаришнинг янги ва янги проблемаларини олдинга сурали. Бу қонуний объективлик бўлиб бошқариш проблемаларини ҳал этишга объектив ёндошишни тақозо этади.

Экономика тезкор ривожланиш йўлига ўтказилаётган ҳозирги пайтда халқ хўжалигининг барча соҳаларида мавжуд бўлган имкониятларни излаш ва улардан тезроқ фойдаланиш масалаларини олдинги планга қўймоқда.

Ўзбекистон саноатида бу борада кўпгина ишлар қилинмоқдаки, улар ишларнинг салмоқли якунланишига ижобий таъсир этмоқда.

Республикага Ленин ордени топширилиши муносабати билан ўтказилган тантанали кунларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлган суҳбат чоғида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бундай деди: «Умуман саноатингиз барқарор ишлаб турибди, план топшириқларини таъминланмоқда. Бу яхши, буни биз табриклаймиз. Аммо ҳамма резервлардан фойдаланишни ургациб олиш керак, сизларнинг резервларингиз оз эмас». Л. И. Брежнев суҳбатини давом эттириб, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг бош омили — бу фан ва техника ютуқларидан энг яхши фойдаланиш эканлигини, республикада халқ хўжалигига берилаётган илмий ишлаб чиқишларнинг қарийб ярмидан кўпроғи ишлаб чиқаришга тадбиқ этилаётганлигини таъкидлаб ўтди.

Бугунги кунда республикада 200 га яқин илмий муассаса бўлиб, уларда 34 мингдан зиёд илмий ходим, шу жумладан, 900 дан ортиқ фан доктори ва 12,5 минг фан кандидати, ишлаб турибди, фан соҳасида ҳаммаси бўлиб 80 минг киши янги техника ва технологияни ишлаб чиқиш билан банд.

Республика илмий муассасаларни ҳар йили шартли иқтисодий самарадорлиги 500 миллион сўм атрофида бўлган 300 дан ортиқ илмий-техника ишлаб чиқишларини тадбиқ этиш учун бермоқда.

Шундай қилиб, кейинги йилларда олимлар ишлаб чиқарувчилар билан ҳамкорликда пахта териш машиналарининг янги модификацияларини ишлаб чиқдилар ва тайёрлашни ўзлаштирдилар: булар мавсумда 2500 сўм атрофида иқтисодий самара берадиган ХНП—1,8 пневмоподборшчиклар ва кичик габаритли тозалагич, машинада пахта териш бўйича 18 минг сўм иқтисодий самарани таъминлайдиган ингичка толали пахтани териш учун ХНП—1,2, табақалаб териш учун ХВБ—1,8 машиналаридир. КУ—0,2 каноп терадиган машина меҳнат сарфини йигирма марта камайтиради. Ўзбекистон олимлари халқ хўжалигининг барча соҳаларида тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар. Министрликлар ва идораларга қарашли ўнлаб соҳа илмий-тадқиқот ва лойиҳа ташкилотлари самарали ишламоқда. Олий ўқув юртларининг фани ишлаб чиқариш проблемаларини амалий ҳал қилишда катта ёрдам кўрсатмоқда.

Шу билан бирга, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлашда ҳали кўпгина ҳал қилинмаган проблемалар бор. Шулардан энг асосийси илмий ғояларни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш муддатларини кечиктиришдир.

Меҳнат унумдорлигини қарийб 20 процентдан зиёд ошириш имконини берадиган пахта териш машинасининг янги юқори унумдор элементи ҳисобланган таркибли асосий ишчи шпинделини серияли ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш учун ўн беш йил вақт керак бўлди.

Химия корхоналарининг турли қурилиш материалларини тайёрлашда ишлатиладиган фосфогипс каби чиқиндисидан комплекс фойдаланиш тўғрисида гап-сўзлар узоқ йиллардан буён давом этмоқда. Олимлар таклиф қилаётган ғоя кўп миллионлаб иқтисод қилишни кўзда тутади ва ишлаб чиқаришни чиқиндисиз ташкил этишни таъминлайди ва атроф-муҳитнинг ифлосланишига барҳам беради. Лекин олимларнинг таклифи бугунги кунда амалда кенг қўлланилаётгани йўқ. Нима учун? Бунга талай сабаблар бор.

Шулардан бири Ўзбекистон ССР қурилиш материаллари министрлиги юқори самарали илмий-тадқиқот ишлаб чиқишлардан жадал фойдаланишга етарли қизиқиш кўрсатмаётир, СССР минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги бўлса химия заводларининг чиқиндиларидан оқилона фойдаланишни бошлашда ташаббус кўрсатмаётир. Шундай ҳоллар ҳам юз бермоқдаки, илмий-техника ишлаб чиқаришлари юксак сифат даражасида бажарилмаётир, улар ҳамма жойда ҳам тўлақонли, юксак самара билан қабул қилинмаётир. Намуна металда тайёрланганида бутунлай бошқа манзара юз беради: кўполроқ қилиб айтганда самолёт ўрнига пароход ясалиб қолади. Олимларнинг ишлаб чиқарувчилар билан муносабатини, ишни батафсил ниҳоясига етказиш, ўзгаришлар ва бошқаларни аниқлайдиган давр бошланмоқда. Вақт эса ўтиб боряпти, ишлаб чиқаришга жуда ҳам керак бўлган қўшимча маблағлар сарфланмоқда. Бундай фактлар олимлар таклифига эҳтиётлик билан муносабатда бўлишни тақозо этади.

Республика олимлари кейинги йилларда хўжалик шартномаси асосида илмий ишлаб чиқаришларни ҳамкорликда кенгайтиришга анчагина эришдилар. Лекин хўжалик шартномаси ишлари бажарилишининг бориши шу нарсани кўрсатмоқдаки, бу ерда ҳам тадбиқ этиш билан боғлиқ бўлган ишлар кўнгилдагидек эмас. Тадбиқ этилмаган илмий тадқиқот ишлаб чиқишларининг таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, кўпгина ҳолларда техника-иқтисодий асослар етишмай қолади, у ёки бу илмий ғояни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш мақсадга мувофиқ эмас, лойиҳа-конструкт о р лик ҳужжатлари ишлаб чиқилмаган, тажриба намуналари тайёрланмаган, етарли синовлар ўтказилмаган бўлиб чиқади.

Бундай ҳоллар шунинг учун ҳам юз берадики, баъзан олимлар ўзларининг ғояларини амалда ишлаб чиқиш ва тадбиқ этишни планлаштиришнинг оддий асосларини билмайдилар, министрликлар, идоралар, корхоналар бу борада ишчанлик ва жадаллик кўрсатмайдилар.

«Фан — ишлаб чиқариш» занжирида корхоналарда илмий-тажриба базаларининг етарли эмаслиги кучсиз звено ҳисобланади. Бу, жумладан олий ўқув юртларининг фаннни ишлаб чиқариш проблемаларини ҳал этиш учун жалб этишда жиддий сургалиш бўлиб қолди. Республика олий ўқув юртларида ҳар йили 150 дан зиёд муҳим илмий-техника ишлаб чиқишлари ниҳоясига етказилмоқда. Улардан кенг фойдаланиш ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришда кўпгина етилмаган масалаларни ҳал этиш имконини берган бўлур эди.

Фаннинг практика билан алоқасини мустаҳкамлашда муҳим соҳалараро хусусиятга эга бўлган илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларини яратиш муҳим проблема бўлиб қолаётир. Илмий-техника тараққиётини тезлаштиришнинг ташкилий модели — илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари эканлиги аллақачондан бери маълум. Масалан, Ленинграддаги «Ломо», «Светлана» ва бошқа илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларининг тажрибаси буни тасдиқламоқда.

Ҳозирги пайтда республикамизда саккизта илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси — «Кибернетика», «Технолог», «Сигнал», «Силикат», «Узавтотранстехника», «Средазсельхозмаш», «Узпроектмебель», Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ишлаб турибди.

Асосан бирлашмаларнинг фаолияти шундан далолат бермоқдаки, улар илмий-ишлаб чиқаришдан бошлаб ишлаб чиқаришдаги натижаларидан амалий фойдаланишгача бўлган барча кўзда тутилган ишлар циклини тўла-тўкис ўзлаштириб олдилар ва халқ хўжалигининг ана шу соҳаларида ишлаб чиқаришнинг илмий-техника даражасига тўла жавоб бермоқдалар.

Лекин, таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг фаолиятида мавжуд камчиликлар борлиги кўринмоқда. Буларнинг кўпчилигида илмий-тадқиқот кичик бўлимлари яратилмаган, тажриба-эксперим е н таль базаси етарли ривожланмаган, ишлаб чиқилган, тугалланган ва тадбиқ этилган илмий-тадқиқот ишларининг аниқ ҳисоби йўқ, ўтказилаётган тадқиқотнинг техника-иқтисодий асослари ҳамма вақт ҳам ишлаб чиқилмаётир, илмий-техника ахбороти ва патент-лицензия ишлари ва бошқа юмушларнинг хизмати малакали кадрлар билан таъминланмаётир.

Республика масалан, узоқ йиллардан буён «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасидан пахтанинг параметрларини сифатли аниқлайдиган юксак самарали асбобларни кутмоқда, лекин улар ҳанузгача йўқ.

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг фаолияти ҳам ҳаққоний танқидга учрамоқда. У изчил янги қишлоқ хўжалиги техникаси такомиллашган пахта териш машиналари, кўп кучга эга тракторлар ва бошқаларни яратиш мақсадида ташкил этилган эди. Лекин «Технолог» ўзининг куч-қудратини технологик жараёнлар ва ностандарт ускуналарни тадбиқ этишга сарфламоқда. Баҳсга ўрин йўқ, бу ҳам керакли иш, лекин бирмунча муҳим масалаларни ҳал қилиш четкада қолиб кетмоқда.

Янги йирик техника проблемаларини ишлаб чиқиш мавжуд бўлган илмий ва инженерлик кучлари ҳаракатини мужассамлаштириш ва координациялашни тақозо этмоқда.

Йирик илмий-ишлаб чиқариш комплексларини яратиш ғоясини ҳаётнинг ўзи кўрсатди ва бу 2005 йилгача бўлган илмий-техника тараққиётини ривожлантиришнинг истиқболли комплекс программасини ишлаб чиқишга бевосита алоқадордир.

Бу жуда муҳимдир. Саноат шундай техника проблемалари олдида турибдики, уларни ҳал этиш учун алоҳида илмий тадқиқот институти ёки конструкторлик бюросининг бир ўзи бу ишни ҳал этишга қудрати етмайди. Масалан, Тошкент машинасозлик махсус конструкторлик бюросининг конструкторлари ППМ —120—2 пневмомеханикли йигириш нодир машинасини яратдилар. Бу машина ўзининг техникавий параметрлари бўйича аввалгисидан устунлик қилади. Унинг асосий афзаллиги — 130—160 рақамли олий ва ўрта мустаҳкам ва текис ип тайёрлайди, меҳнат унумдорлигини икки марта оширади.

Аввало, бу ерда гап тараш ускуналарининг сифатини янада ошириш ҳақида бораётир. Тўқимачилик ҳам такомиллаштиришга муҳтож. Бу ерда бутун машиналар системасини техникавий такомиллаштириш тўғрисида гап бораётир. Пахта тозалаш, енгил, озиқ-овқат, химия саноати корхоналари олдида ҳам ана шундай проблемалар турибди.

Албатта, керакли илмий-ишлаб чиқариш базаларини яратмасдан, илмий-техника тараққиётини бошқаришда изчил ўзгаришлар ясамасдан турив ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, қўл меҳнатини қисқартириш каби проблемаларни ҳал этиш қийин.

Илмий-техника тараққиётини бошқаришнинг янги формаларини излаш ҳамон муҳим масала бўлиб бормоқда, эски методлар эса етарли самара бермаётир. Йирик, юксак самара берадиган илмий-техника ишлаб чиқишларини реализация қилиш, одатда соҳалараро хусусият касб этганда, улар бир соҳанинг доирасидан чиқиб кетади, министрликлар уларни янги техникани тадбиқ этиш бўйича ўз планларига киритмасликка интиладилар.

Давлатнинг манфаати бўлса кейинги планга суриб қўйилади. Бу ерда республика халқ хўжалигида ғўзапоядан фойдаланиш мисолига мурожаат этиш ўринлидир. Бу масала аллақачон пишиб етилган. Ҳар йили республикада 7—10 миллион тонна бундай қимматли хом ашё ёқиб ёки ерга қўшиб ҳайдаб юборилади. Бундай хом ашёдан юқори сифатли целлюлоза, картон, спирт ва смола каби маҳсулотнинг бошқа турларини олиш мумкин. Ўнлаб илмий ташкилотлар ғўзапоядан фойдаланишнинг технологик жараёнларини ишлаб чиқиш билан шуғулландилар ва гапнинг тўғрисини айтиш керакки, уларнинг натижаси чакки эмас. Ҳамма илмий-ишлаб чиқаришларнинг доираси торроқ бўлиб қолмоқда. Химик олимлар ўз тадқиқотлари асосида ғўзапоядан целлюлоза ва картон, мебелчилар прессланган плиталар, биологлар спирт ва ҳоказоларни тайёрлашни таклиф қилмоқдалар. Шунга қарамай бу таклифлар ана шу чиқиндидан қисман фойдаланишни кўзда тутмоқда. Халқ хўжалигида ғўзапоядан тўла-тўкис батамом фойдаланишни ҳал этишни бирорта илмий-тадқиқот муассасаси таклиф этаётгани йўқ. Фақатгина қудратли илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, унинг структурасида бўлиши лозим бўлган, зарур илмий кучларни мужассамлаштиришга қодир бўлган йирик илмий-тадқиқот институти ва қудратли илмий-техника базаси ҳал қилишга қодир. Бундай илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бутун фаолияти зарур маблағлар, фондлар, материаллар, киши ресурслари ва бошқалар ажратиб берилган давлат плани асосида қурилмоғи лозим.

Мамлакат илғор илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларининг тажрибаси ва практикаси шуни кўрсатмоқдаки, бундай ташкилий структурада илмий-техника тараққиётини ривожлантир и ш н и бошқаришнинг барча муҳим нуқталарини ягона системага бирлаштириш мумкин.

И. МУНАЕВ,
Ўзбекистон ССР Давлат план комитети фан ва техника бошқармаси ишлар самарадорлиги ва сифатини ошириш кичик бўлими бошлиғи.

Пойтахтимиздаги «Геологоразведка» тажриба механика заводида юзлаб меҳнат илғорлари ишлайди. М. Батурин ана шундай ишчилардан саналади. Коммунистик меҳнат зарбдори смена ва ойлик топшириқларини мунтазам 130— 140 процентдан бажариб келмоқда.

СУРАТДА: М. Батурин.

М. Нуриддинов фотоси.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Бўкадаги «Кўкорол» совхозида олтита терим-транспорт отряди пахта теришга киришди.

Ушали Ашалиев, Муборак Ашраев, Зафар Холматоев мавсумнинг биринчи кунидаёқ ўз машиналари бункеридан 11— 13 тоннадан пахта тўкдилар. Уларнинг машиналари корпусига 200 рақами ёзиб қўйилган— илғор механизаторлар мавсумда ана шунчадан пахта теришга аҳд қилдилар. Механизаторлар икки сменада меҳнат қилмоқдалар, машиналар тушлик вақтида ҳам туриб қолишига йўл қўйилмаётир— бу пайтда ремонтчи сменадошлар машина штурвалига ўтирадилар. Тожибой Жалилов, Абдулла Каримов, Рустам Алиев турдош касбларни эгалладилар. Улар машиналарни ремонт қиладилар ҳамда бошқарадилар.

Бўка районидаги бошқа хўжаликлар — Карл Маркс номли, Фрунзе номли ва бошқа колхозларнинг далаларига юзтага яқин машина чиқарилди.

* * *

Қашқадарё области бадиий ҳаваскорлик қатнашчиларидан катта бир группаси Воронежга жўнаб кетди. Ҳаваскор артистлар ўз дўстларини ўзбек халқининг санъати билан таништирадилар, ўлканинг равнақ топганлиги тўғрисида, дашту биёбон қандай ўзгарганлиги, яшнаб турган далалар ва боғлар билан қопланганлиги, унда қўриқ шаҳарчалар қад кўтарганлиги тўғрисида гапириб берадилар.

Воронежга сафар-қашқадарёликларнинг ўзига хос жавобидир. Қашқадарёликлар шу йилнинг май кунларида машҳур Воронеж хорини қабул қилган эдилар.

ЙИЛЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ШАҲАР ИНДУСТРИЯСИ ОДИМИ

Шаҳар саноат корхоналари коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, асосий халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича саккиз ойлик планни муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида 26 август куни рапорт бердилар. Саноат маҳсулоти реализация қилиш плани январь—август ойларида 101,9 процент бажарилди.

Меҳнат унумдорлиги топшириққа нисбатан 103,0 процентни ташкил этди. Саноат ишлаб чиқариш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5,7 процент, меҳнат унумдорлиги эса 1981 йилнинг январь—август ойларига нисбатан 4,9 процент юксалди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига ўсиши 87,2 процентни ташкил этди.

Товар маҳсулот реализация қилиш бўйича давлат топшириғини шаҳарнинг барча районлари бажарди.

Шаҳар районларида саккиз ой мобайнида саноат ишлаб чиқариши планининг бажарилиши ва ўсиш суръати қуйидаги маълумотлар билан изоҳланади.

Шаҳар районлари	Реализация бўйича планнинг бажарилиши процентларда		Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати процентларда			Шу йилнинг январь-августида планга қўшимча маҳсулот реализация қилиш бўйича социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши, процентларда
	Шу йилнинг августида	Шу йилнинг январь-августида	реализация бўйича	ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	меҳнат унумдорлиги бўйича	
Шаҳар бўйича	101,1	101,9	105,2	105,7	104,9	111,2
Акмал Икромов районн	100,6	102,3	101,9	105,8	104,0	110,8
Киров районн	101,4	101,6	104,5	102,9	102,3	84,7
Куйбишев районн	101,0	101,6	105,0	106,0	102,3	118,5
Ленин районн	100,0	102,2	106,9	105,3	104,1	143,3
Октябрь районн	104,0	102,6	105,0	106,0	105,3	119,7
Собир Раҳимов районн	103,0	102,1	107,7	105,5	105,9	96,6
Сергели районн	101,7	101,6	108,4	105,9	104,3	96,9
Фрунзе районн	90,0	101,3	105,6	105,1	109,6	140,2
Чилонзор районн	102,2	102,7	108,5	106,5	103,8	101,5
Ҳамза районн	102,8	102,0	103,7	106,0	104,7	100,0

Тошкент саноати 1982 йилнинг саккиз ойи мобайнида планга қўшимча 43 миллион 435 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Шу жумладан, Акмал Икромов районн 1773 минг сўмлик, Киров районн 1966 минг сўмлик, Куйбишев районн 6163 минг сўмлик, Ленин районн 5158 минг сўмлик, Октябрь районн 4022 минг сўмлик, Собир Раҳимов районн 3402 минг сўмлик, Сергели районн 2132 минг сўмлик, Чилонзор районн 1625 минг сўмлик, Ҳамза районн 12700 минг сўмлик, Фрунзе районн 4151 минг сўмлик планга қўшимча халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқардилар ва реализация қилдилар.

Ишлаб чиқариш ҳажмини юксалтиришда «Миконд», «Компрессор», электрон техника, «Ташавтоматика», лак-бўёқ, «Ташэлектромаш», экскаватор ремонти, «Эталон», 2-ёғочни қайта ишлаш, химия-фармацевт и к а, «Средазгазоавтом а т и-ка», бинокорлик материаллари саноати министрлигининг тажриба-механика, 8-автоэкспериментал, тепловоз ремонти, кўн-мўйна, шина, ремонти, «Геологоразведка», ошхона ва бошқа мебеллар, синтетик ювиш воситалари, шампан винолари заводлари; чолғу асбоблари, тамаки, тўқимачилик-галантерея, мебель ойналари, бош кийимлар, кенг истеъмол буюмлари, чарм-галантерея буюмлари, 2-пойафзал фабрикалари; «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш, «Средазкабель», «Узбекгазмаш», чарм-галантерея ва спорт буюмлари, «Матбуот» полиграфия, «Ташкент мармар, «Тошкент» мебель, «Силикат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари; тўқимачилик, «Средазэнергоц в е т-мет», «Турист», 4-панелли уйсозлик, «Трансстрой»нинг ишлаб чиқариш корхоналари, бинокорлик материаллари саноати, «Ташкентвино», 2-дон маҳсулотлари, 2-уйсозлик комбинатлари; шунингдек, «Центрогазэнергоремонт» ва бошқа корхоналар юксак суръатларга эришдилар.

Кўпгина корхоналар шартномадаги мажбуриятларини бажара бориб, муҳим халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш ва буюртмачиларга етказиб бериш бўйича август ойи топшириғини муваффақиятли бажардилар.

Шу билан бир қаторда шаҳарнинг бир корхонаси 1982 йилнинг январь—август ойи бўйича маҳсулот реализация қилиш планини бажаролмади. Бу «Вторчермет» областлараро бошқармасидир. (Сергели районн). Бу корхона 797 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилмади.

Шаҳар корхоналарида Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги, СССРнинг 60 йиллигига бағишланган зарбдор вахта қизғин давом этмоқда. Бу муборак саналар шарафига меҳнат коллективлари оширилган социалистик мажбуриятлар олишиб, шаҳар индустриясининг беш йилликнинг иккинчи йили плани муваффақиятли бажарилишига катта ҳисса қўшиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Муҳими шундаки, фақат сентябрь ойидагина эмас, балки кейинги ойларда ҳам заводларнинг барча участкаларида, бирлашмаларда, фабрикаларда ишлаб чиқаришнинг аниқ маромини таъминлаш керак. Бу демак, саноат, транспорт ва алоқа корхоналарини кузги-қишки мавсумга тайёрлашни тезроқ ниҳоясига етказиш зарур.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Программа амалга оширилмоқда

БУХАРЕСТ. Руминиянинг Каракал шаҳрида 435 ўринли янги касалхона ишга тушди. Касалхона 25 та ихтисослашган кабинетга эга бўлиб, зарур лабораториялар ва замонавий медицина аппаратлари билан таъминланган.

Руминияда соғлиқни сақлашнинг моддий базасини кенгайтириш юзасидан тадбирлар программаси ишлаб чиқилган. Бу программа республиканинг барча уезд марказларида ва катта шаҳарларида замонавий касалхона комплексларини барпо этишни кўзда тутади. Аҳолига профилактик медицина хизмати кўрсатишга катта эътибор берилмоқда. Кишиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, меҳнат қобилиятини ошириш ва умрини узайтириш — меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишнинг муҳим вазифаларидан бирндир.

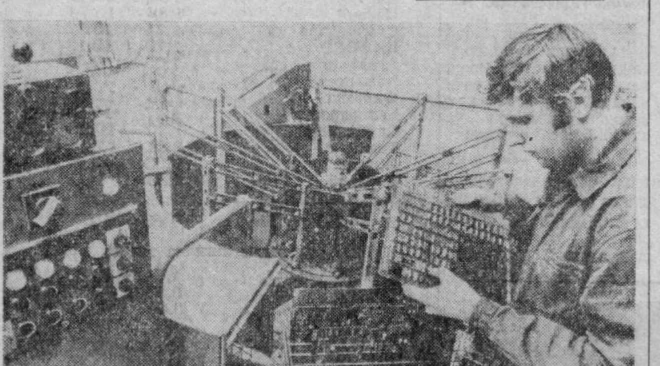

ЧССР. Брнодаги «Збройовка» комбинати Совет Иттифоқига ўз маҳсулотларини кўплаб экспорт қилади. Электрон-ҳисоблаш машиналари учун мўлжалланган жиҳозлар шулар жумласидандир.

СУРАТДА: Лоош Кратохвил монтаж схемасини синовдан ўтказмоқда.

ЧТК— ТАСС фотоси.

ТОЛМАС ПИЁДА

ГАВАНА. Бу кишини Кубанинг Камагуэй шаҳрида мамлакатнинг ҳамма чеккаларидан юборилган кўпдан кўп хатлар кутмоқда. Гап шундаки, 73 яшар пенсионер Мануэль Портони уйидан топиш қийин — у ҳамиша йўлда бўлади. Кубада уни «толмас пиёда» ёки «кексаликка даққа қилувчи киши» дейишади.

Мануэль сўнгги катта пиёда юришини шу йилнинг июль ойида тугатди. У босган 690 километрли йўл оролнинг энг шарқий пункти — Камагуэй вилоятидан Гавана шаҳригача, қарийб бутун орол бўйлаб ўтди. Бундан бир неча кун аввал Мануэль Камагуэй вилоятида 500 километрдан кўпроққа борадиган ўзининг энг узун йўлини босиб ўтди.

Мануэль Порто ҳеч қачон машҳур атлет бўлмаган, лекин бир умр спорт билан мароқли шуғулланган.

ГДР. Шу йил бошидан бери Штральзунддаги «Фольксверфт» кемасозлик верфи стапелларидан тушириб олинган «Атлантик» типидаги тўққиз улкан траулер совет буюртмачиларига топширилди. Узунлиги 102 метр бўлган бу кемалар СССРнинг Таллин, Мурманск, Севастополь ва бошқа портларида хизмат қилади.

СУРАТДА: «Атлантик» типидаги навбатдаги траулерни сувга тушириш пайти.

АДН —ТАСС фотоси.

Анголанинг «ОҚ ОЛТИНИ»

ЛУАНДА. Маланже ва Жанубий Кванза вилоятидан Ангола Халқ Республикасининг тўқимачилик фабрикасига янги пахта ҳосилининг дастлабки тонналари келтирила бошланди. АХР енгил саноатининг етакчи корхоналаридан бири бўлган Бенгелдаги «Африка тештил» тўқимачилик комбинати биринчилар қаторида янги ҳосил пахтасини олди.

Мустақиллик йиллари мобайнида Анголада пахта етиштиришга алоҳида эътибор берила бошланди. Маланже вилоятидаги Какузо пахта етиштирадиган давлат бирлашмасининг ўзигина бу йил мавсумда салкам 5 минг тонна ҳосил йиғиштириб олишни режалаштирмоқда.

Пахта етиштиришда ангол дўстларга совет мутахассислари катта ёрдам бермоқдалар. Улар ўз бой тажрибаларини ўргатибгина қолмай, шу билан бирга Ангола учун ана шу муҳим қишлоқ хўжалик экинини етиштиришда ўзлари ҳам актив қатнашмоқдалар.

Совет мутахассислари СССРнинг бой тажрибаси асосида Маланжеда илғор агротехникани ва меҳнатнинг замонавий усулларини жорий этмоқдалар. Анголанинг иқлим шароитлари учун ғўзани механизациялашган тарзда парвариш қилиш ва пахтани йиғиб-териб олиш юзасидан махсус агротехника тадбирлари ишлаб чиқилди. Шу мақсадда СССР АХРга кўплаб пахта териш комбайнлари ва бошқа қишлоқ хўжалик машина-механизмлари, сеялкалар, культиватор ва тракторлар етказиб берди. Бу машина-механизмлар маҳаллий шароитда яхши ишламоқда.

1982 йилги пахта ҳосилининг АХР тўқимачилик корхоналарига етказиб берилиши, деб ёзади «Жорнал ди Ангола» газетаси, Ангола саноати ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли равишда бажаришига ва аҳоли учун кўп талаб қилинадиган кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш анча кўпайтирилишига имкон беради.

ЯКДИЛОНА ҚАРОР

ФАС. Араб мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқларининг 12 кенгаши Марокашнинг Фас шаҳрида ўз ишини тамомлади.

Кенгаш якдиллик билан якунловчи декларация қабул қилди, Унда Яқин Шарқдаги аҳволни тинч бартараф этиш плани баён қилинган. Саккиз банддан иборат бўлган шу планда Исроил қўшинларини 1967 йилда араблардан босиб олинган ҳамма территориялардан, шу жумладан Қуддуснинг арабларга тегишли қисмидан олиб чиқиб кетиш, Тель-Авивнинг араблардан босиб олинган ерларда 1967 йилдан кейин барпо этилган ҳамма Исроил манзилгоҳлари тугатилиши талаб қилинган. Фаластинлик араб халқининг миллий ҳуқуқларини Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили— Фаластин Озодлик Ташкилоти раҳбарлигида таъминлаш, пойтахти Қуддусда бўлган мустақил Фаластин давлатини тузиш кўзда тутилади.

САЛЬВАДОР ҲАРБИЙЛАРИНИНГ ВАҲШИЙЛИГИ

НЬЮ-ЙОРК. «...Солдатлар уйларимизга граналар ирғитдилар, автоматлардан тўхтовсиз ўқ узиб турдилар. Даҳшатга тушган қуролсиз кишилар қочишга уриндилар, бироқ уларни тутиб олишарди. Улардан кўпи қочаётган пайтдаёқ ўлдирилди, қолганлари эса номаълум томонга олиб кетилди».

Сальвадорлик бу уч аёлнинг ҳикоясини эшитиб, даҳшатга тушиб, юрагинг эзилади киши. Кичиккина Амититан-Ариба қишлоғининг унча кўп бўлмаган аҳолисидан шу уч аёл омон қолган. Улар яёв узоқ йўл босиб, Сальвадорга етиб келишди. Бу аёллар бу ерда матбуот конференциясида чет эллик журналистлар ҳузурида сўзга чиқдилар.

Жаллодлар Аматитан-Арибага 18 август куни эрталаб бостириб кирдилар. Солдатлар ҳеч кимни— кексаларни ҳам, хотин-қизларни ҳам, болаларни ҳам аямадилар. Бу қуролсиз кишиларни чинакам овлаш бўлди. Тунлари самолётлардан парашютларда ёритгич бомбалар ташлаб турилди, каллакесарлик давом этарди.

Солдатлар етти кундан кейингина кетишди. Улар қарийб 300 кишини ўлдиришди, 200 кишини эса қишлоқдан олиб чиқиб кетишди. АП агентлигининг мухбири таъкидлашича, қўмондонлик вакили мамлакатнинг Фарабундо Марти номидаги миллий озодлик фронти назорати остида бўлган районларида истиқомат қилувчи ҳар бир киши «потенциал партизан», деб ҳисобланади ва улар қириб ташланиши керак, деган ҳаёсизлик билан. АҚШ президенти Рейганнинг Сальвадорда инсон ҳуқуқларига риоя қилишда «тараққиётга» эришилди, деган сўзларининг асл моҳияти шундан иборат. Сальвадорда салкам уч йил мобайнида 38 мингдан ортиқ киши ўлдирилган.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

• ШИФОКОР ҚАБУЛИДА

Астма хуруж қилганда...

Бронхиал астма хуружи кўпинча тўсатдан, кечаси, ҳеч қандай олдиндан бўладиган аломатларсиз бошланади. Агар бўғилиш кечаси рўй берса, беморлар кўпинча очиқ ойна олдига келадилар ёки ташқарига чиқадилар ва бу ҳол ҳаво етишмаслиги ҳиссини бир оз енгиллаштиради. Баъзи хуруж вақтида берморлар нафас олишни енгиллаштириш учун каравот қирраси ёки креслога астматиклар учун хос бўлган ҳолатда ўтирадилар: қўллари билан тизза ёки кресло тутқичига тиралиб, елкани қимирлатмаслик имконига эга бўладилар, шунинг ёрдамида нафас мушакларидан фойдаланадилар.

Беморнинг ташқи кўриниши унинг изтироб чекаётганини ифодалайди. Нафас темпи секинлашган — минутига 8—12 та бўлади. Бемор қисқа-қисқа нафас олади. Нафас бўлиниб-бўлиниб туради ва бемор худди ҳавони оғзи билан тутаётгандек туюлади. Нафасни қийналиб ва чўзиб чиқаради. Хуштак овозини эслатувчи хириллаш узоқдан эшитилади. Хуруж узоқ давом этганда юз керкиб кетади, тер босади, кўкаради, қўл-оёқлари музлайди. Хуруж охирида ёпишқоқ, ойнасимон балғам ажратувчи йўтал пайдо бўлади.

Хуруж вақтида тана ҳарорати ўзгармайди. Камдан-кам ҳолларда 38 даражагача кўтарилади. Тана ҳарорати кўтарилганда беморнинг аҳволи аста-секин яхшилана боради ва бўғилиш хуружи тугайди. Хуруж тугагандан кейин ҳарорат нормага қайтади.

Касаллик бошланишида бўғилиш хуружи тамом бўлгандан бир неча соат ўтгач, текширишда топилган барча объектив ўзгаришлар йўқолади ва бу ҳол бундай беморларда хуруж вақтида ўткир эмфизема борлигини кўрсатади.

Хуруж вақтида балғамда эозинофил хужайралари, Крушман спираллари ва Шарко-Лейдин кристаллари топилади. Қонда, айниқса хуруждан ташқари вақтда эозинофиллар миқдори кўпайган бўлади.

Агар бўғилиш хуружлари тез-тез қайталаниб турса, ўпканинг турғун эмфиземаси ривожланади ва бунга хроник бронхит қўшилади. Охирида юрак фаолияти етишмовчилиги рўй беради

Касалликнинг олдини олиш ва даволаш учун хуруж вақтида беморни ўтказиб, кўкракни қисувчи кийимлардан бўшатилади. Бемор ётган хонанинг ҳавоси эҳтиёткорлик билан тозаланади. Баъзи вақтларда беморга банка ва горчичниклар қўйилади, бундан бошқа иссиқ сувли ёки гарчичникли оёқ-қўл ванналари буюрилади. Хуруж вақтида врач кўрсатмаси билан бронх йўлларини кенгайтирувчи ва адашган нерв қўзғалувчанлигини пасайтирувчи дорилар буюрилади. Беморнинг хуружига қандайдир моддалар сабабчи бўлса, бундан уни фориғ қилиш керак. Бемор хонасида ёт ҳидлар бўлмаслиги керак, хона чанг билан ифлосланишига йўл қўймаслик, хонани тез-тез шамоллатиб туриш лозим.

Организмнинг ғоят сезувчанлигини сусайтиришда физиотерапевт усуллар яхши натижа беради. Астманинг олдини олишда қуйидаги фойдали маслаҳатларга эътибор берилса, бу дарддан батамом кутилиш мумкин: кишининг касби-кори оқибатида астма юз берган бўлса, ҳунарни, иш шароитини ўзгартириш: истиқомат жойини ўзгартириш нафас йўллари касаллигини даволаш.

Ҳозирги замон медицина астма касаллиги хуружини даф этадиган дори-дармонларга эга. Бемор ҳеч вақт ўзини-ўзи даволаши мумкин эмас. Лекин баъзи тадбирларни кўриши мумкин. Аъзойи баданни совуққа чиниктириш учун эрталаб гимнастика қилиш, сочиқни совуқ сувга ҳўллаб, танани артиш фойдали.

Бронхиал астма касаллиги билан касалланган бемор махсус нафас гимнастикасини бажариши мумкин. Бу усул жуда муҳим бўлиб, нафас қисишининг олдини олади. Бунда бурун орқали калта-калта нафас олиниб, кейин оғиз орқали кучли узун нафас чиқарилади. Шундай гимнастика ҳар куни икки-уч мартадан ўн минут давомида бажарилади.

Кўпинча беморлар астма касаллигида қандай овқат истеъмол қилиш кераклигини сўрайдилар. Бу касалликда парҳез тутилмайди. Фақат овқат таркибида хуружга сабаб бўлувчи бирон-бир ҳид, таъм сезилса, уни истеъмол қилмаслик керак.

Бронхиал астма касаллигига чалинган кишиларга Кисловодск ёки Қримнинг жанубий соҳилида, Ўзбекистоннинг эса Оқтош санаторий курортида даволаниш тавсия этилади. Қуруқ, илиқ соф ҳавода бўлиш, ўз вақтида овқатланиш, дам олиш касалликнинг олдини олишда беморга ёрдам беради. Бемор врач билан бамаслаҳат иш тутгандагина астма касаллигини тез даволаши, олдини олиши мумкин.

Н. ҚОСИМОВ,
медицина фанлари кандидати.

ЭКРАНДА — ЮРАК

Беморнинг кўкрагига датчик қўйилиши билан шу заҳоти экранда юракнинг тасвири вужудга келади. В. П. Вологдин номидаги Бутуниттифоқ юксак частотали ток илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари ишлаб чиққан янги «Экран—2» видеоэхокардиоскоп шундай ишлайди.

— Аппарат врачга юракнинг ишлаши тўғрисида муфассал маълумот беради, патологик четланишларни чаққон аниқлаб олишга имкон беради, — дейди тиббий диагностик приборлар бўлимининг мудири, техника фанлари кандидати Б. Михалев.— Приборларимизни ишлатиш осон ва у билан ишлаш учун кардиологдан махсус тайёргарлик талаб қилинмайди.

Тиббий видеоэхолокатор Ленинграддаги биринчи медицина институтида синовдан яхши ўтди. Мутахассислар юрак мушакларининг қисқариш суръатини бир вақтда ҳам кўриб, ҳам эшитиб туриш имкониятини берадиган афзалликларини таъкидлаб ўтдилар.

АНДИЖОН МИНЕРАЛ СУВИ

Андижон Давлат медицина институтининг клиник касалхонаси ҳузурида очилган сув шифохонаси дастлабки беморларни қабул қилди. Хлорид, кальций, натрий ва бошқа минераллар билан тўйинган шифобахш сув касалхонанинг яшил зонасини суғориш учун қудуқ қазилаётганда шифохона территориясида уч минг метр чуқурликда топилди.

Н. А. Семашко номидаги Тошкент курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг ходимлари Андижон минерал сувининг шифобахш хоссаларига юксак баҳо бердилар.

(ЎзТАГ).

Бутуниттифоқ санъат фестивали «Тошкентнинг олтин кузи»

«Тошкентнинг олтин кузи» санъат фестивали давом этмоқда. Қардош республикалар санъатининг таниқли вакиллари ижросидаги куй ва қўшиқлар томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинмоқда. Фестиваль қатнашчилари корхоналарда, муассасаларда, колхоз ва совхозларда меҳмон бўлмоқдалар. Ҳамма жойда бу учрашувлар қизиқарли суҳбатга, катта шодиёнага айланиб кетмоқда.

СУРАТЛАРДА: СССР халқ артисти Майя Шоҳбердиева қўшиқ ижро этмоқда; СССР халқ артисти Жўрабек Муродов классик қўшиқларни ижро этаётган пайтда қадимий миллий кийимда намоён бўлади.

Ш. Иброҳимов фотолари.

Сўраган эдингиз..

ГОВМИЧЧАНИ ДАВОЛАШ

Говмичча қандай касаллик? Уни даволаш йўли қандай?
Г. АЗИМБОЕВА.

Говмичча қовоқ териси касалликларига мансуб бўлиб, қовоқлардаги яллиғланган шиш асосан кўз косаси атрофидаги ўткир яллиғланиш процессларида кузатилади.

Говмичча — соч халтаси ёки киприк ўзаги олдидаги ёғ безчасининг йирингли яллиғланишидир. У фақат кўзга чиқади ва касаллик қовоқ чеккасида чегараланган қизариш ва оғриқ пайдо бўлиши билан бошланади. Тез орада йиринг бойлайди. Говмичча кўпинча қайталаниб туради ва блефарис билан бирга кечади.

Блефаритда қовоқ чети қизаради, киприклар тагида нозик кул ранг тангача ва пўстлоқчалар пайдо бўлади, киприклар тўкилади, қовоқ чети қичишади. Бунда қовоқлар ёруғлик, чанг, тутунга жуда сезгир бўлади, натижада тезда қизаради, шишади. Бундай ҳолларда ўзбилгича қовоқ чеккаларига маз суртиш ва говмиччани сиқиш асло мумкин эмас. Дарҳол кўз врачига мурожаат қилиш лозим. Врач зарур даво чораларини буюради. Чунончи, говмиччани йўқотишда қуруқ иссиқлик ва УВЧ терапия қилиш жуда фойдали ҳисобланади.

Р. САФОЕВ.

МЕДИЦИНА ЯНГИЛИКЛАРИ

МЎЪЖИЗАКОР ДОРИ

Одам организми ҳаётий фаолияти учун зарур бўлган жуда кўп микроорганизмлар бор. Улар орасида бифидобактерий микроби алоҳида ўрин тутади. Бу микроб инсон организми учун зарур бўлган «В» группадаги ва витамин К ни синтез қилиш, ичакда темир ва кальций сўрилишига чидамлилигини ошириш, ичак перистальтикасини нормаллаштириш ва кислота ҳосил қилиш хусусиятига эга.

Бифидобактерий микробининг камайиши ёки бутунлай йўқолиши ичакдаги микрофлорани чуқур ўзгаришга олиб келади. бу эса организмга салбий таъсир этади. Бундай ҳолларда организмга сунъий йўл билан микроорганизмдан тайёрланган биопрепарат бифидумбактерин дори сифатида қўлланилади. Бизнинг мамлакатимизда биринчи марта бу препарат 1972 йилда Москва эпидемиология-микробиология илмий-текшириш институти олимлари томонидан ишлаб чиқаришга тақдим этилди.

Тошкент вакцина ва зардоб илмий текшириш институтида бу препарат 1981 йилдан бошлаб кенг миқёсда ишлаб чиқарилмоқда.

Бифидумбактерин қуритилган оқиш кулранг ёки оч жигарранг рангдаги ғовак, қисман кристалланган масса бўлиб, тирик бифидобактерий микробидан иборат.

Бифидумбактерин шифобахш дори сифатида болаларда ва катта ёшдаги кишиларда йўғон ва ингичка ичакнинг ўткир ва сурункали яллиғланишида, ичак фаолияти бузилганда, стафилококк микроби таъсирида меъда-ичак йўллари касаллигида, сепсис, зотилжам, йирингли ва юқумли касалликлар билан оғриган болаларни комплекс даволашда, рахит, аллергия, камқонлик, гипотрофияда, ёш болаларни барвақт сунъий овқатлантиришга ўтилганда ва узоқ муддат давомида турли антибиотиклар ва кимёвий препаратлар қабул қилиш натижасида ичак фаолияти бузилганда ичилади.

Бифидумбактерин бир ёшгача бўлган болалар учун зарур препаратдир.

Бифидумбактерин киши организми учун хавфсиз, ҳеч қандай салбий таъсир кўрсатмайди. Бу препарат Москва, Ленинград, Горький ва бошқа марказий шаҳар клиникаларида қўлланиляпти ва яхши натижа беряпти.

М. МУСЛИМОВ.

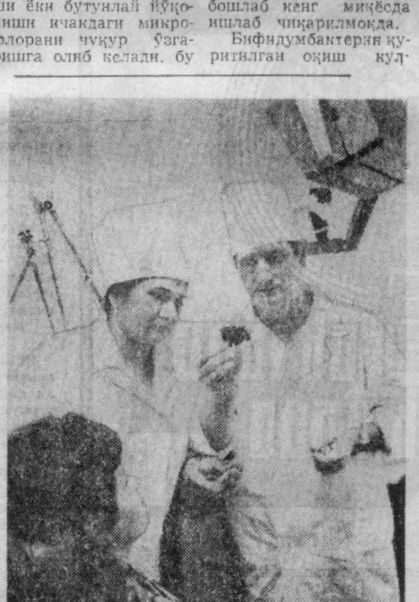

9-стоматология поликлиникасининг коллективи аҳолига медицина хизматни кўрсатишни такомиллаштиришга катта эътибор бермоқда. Бу ерда район аҳолиси, мактаб, техникум ва ҳунар-техника билим юртларининг талабалари профилактик кўрикдан ўтказиб турилади. Поликлиникада беморларни қабул қилиш икки сменада ташкил этилган. Энг замонавий медицина асбоб-ускуналари медиклар хизматида.

СУРАТЛАРДА: юқорида — поликлиника бош врачи М. К. Садриддинов методик кенгаш ўтказмоқда; чапда — бўлим мудири В. И. Куницкий ва тиш врачи Д. Р. Тўхтабоева беморнинг рентген суратини кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

Тўқималарда биоток ҳосил бўлади

Одам организми мураккаб электрогенераторга ўхшайди: унинг ҳамма органлари ва тўқималарида биотоклар ҳосил қилинади. Шуларнинг баъзилари фақат юрган пайтда — суякка тушадиган юкдан вужудга келади. Латвия медиклари даволаш процедураларида шу заиф электр зарядларини вужудга келтира бошладилар.

Латвия травматология ва ортопедия илмий-тадқиқот институти ВЭФ ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари билан бирга табиий биотокка тақлид этувчи интеграл схемали қурилма яратдилар.

Маълум бўлишича, соғлом суякнинг одатдаги электрик активлиги модда алмашинишига ундайди. қальций тузлари ювилиб кетишига тўсқинлик қилади. Травматологлар синган суяклар яхшироқ битиб кетиши учун сунъий равишда биоток вужудга келтириш зарур деган хулосага келдилар. Клиник практика чиқарилган хулосани тасдиқлади. Ўринда ётиб қолган кишига шу процедура қўлланилса баайни «ётган ҳолда юриш»га имкон беради. Шу йўл билан машқ қилдирилувчи суяк тўқимасида бузилган физиологик жараёнлар тикланади. Натижада даволаш курси бир неча ҳафта қисқаради.

(ТАСС).

Фан ва техника изланишлари

ОТ — ТЕХНИКАГА ЁРДАМЧИ

Харьков область, Золочев районидаги Киров номли колхознинг мутахассислари автомобиль билан мотоциклни аравага алмаштирдилар. Уларнинг фикрича, айниқса ҳаво бузуқ бўлганида олис далалар ва фермаларга бориш учун бундан яхши транспорт йўқ.

Хўжаликда боқилаётган юзтага яқин от-машина-трактор паркига яхши мадад бўлди. Бу ерда, масалан, бир неча боғ пичан ёки бир неча бидон сут учун 3 тонналик юк машинаси юборилмайди. Хўжалик ичида чоғроқ юкларни ташишда аравадан нафли нарса йўқ. Томорқаларни ҳайдаш учун эса от плуглари жуда қўл келмоқда.

Ҳар йили от-арава колхозга анча-мунча маблағ тежаб бермоқда. Бошқа бир қанча хўжаликлар ҳам от-араванинг афзаллигига қаноат ҳосил қилди. Областда йилқичиликни ривожлантириш плани ишлаб чиқилди. Айни маҳалда Волчанский арава заводида дала йўлларида юриш учун қулай икки кишилик арава тайёрлаш кўпайтирилмоқда.

В. ФОМЕНКО,
ТАСС мухбири.

ЧИВИНЛАРГА БИОЛОГИК ҲУЖУМ

Или орти Олатовдаги Асси деган жойда қўй боқаётган чўпонларни чивин безор қилмай қўйди. Қозоғистон ССР Фанлар академияси зоология институтининг олимлари чивин миқдорини ғоятда камайтиришда ёрдам бердилар. Улар самарали биологик кураш методларини қўллаб, чивин учишини тўхтатдилар.

Биологик контроль лабораториясининг ходимлари республиканинг ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини ўрганаётиб, фан учун янги ва чивин миқдорини камайтирадиган ўттизтага яқин пўпанак турини топдилар. Масалан, чивин урчийдиган жойларда қўйилган микроскопик майда пўпанак 90 процентга яқин чивин ғумбакларини қириб юборади. Аплохелиус деган йиртқич митти балиқ ҳам шу ишни қилади. Қозоғистоннинг кўпгина ҳовуз ва кўлларига шу балиқ қўйиб юборилди, бу балиқ Россия Федерацияси, Ўзбекистон ва Озарбайжондаги баъзи ҳавзаларда ҳам чивин уруғини қуритмоқда.

Олимлар чивинда касал қўзғайдиган ҳашарот урчитиш усулларини ишлаб чиқдилар. Республикада суғориладиган деҳқончилик зонаси кенгайтирилаётганлиги сабабидан ҳам бу, айниқса, зарурдир. Ҳозир бу ерда гидротехник иншоотлардан сув оладиган дала, боғ ва экинзорлар икки миллион гектардан ошади.

В. АКИМОВ,
ТАСС мухбири.

МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИ БЎЙЛАБ

Рассом портрети

Ўзбекистон ССР халқ рассоми, СССР Давлат мукофоти лауреати, профессор Чингиз Ахмаров асарлари санъат мухлисларига яхши таниш. Республика санъат музейида ҳам рассом мўйқаламига мансуб қатор асарлар доимий намойишга қўйилган. Томошабинлар улардан олам-олам завқ олмоқдалар. «Косагул», «Алишер Навоий шогирдлари орасида», «Бухороча рақс», «Фарғонача ва Тошкентча рақс», «Рассом Рашид Темуров» сингари асарлар фикримиз далилидир.

Яқинда рассомнинг ўз портрети ҳам музейнинг республика тасвирий санъати бўлимидан ўрин олди. «Чингиз Ахмаров» портретининг муаллифи Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Абдулҳақ Абдуллаевдир.

Уй-хаёллар оғушида ғарқ бўлган, салобатли, кексароқ кўринса-да, вужудида ғайрат-шижоат барқ уриб турган киши кўзойнак остидан бизга майин тикилмоқда. Унинг нигоҳида самимият, одамларга меҳр бор. А. Абдуллаев ўзининг ижодкор дўстини ана шу ҳолатда акс эттирган.

А. Абдуллаевнинг турли даврларда яратган бошқа асарлари ҳам музей залларидан ўрин олган. «Академик Е. Тўрақулов», «Автопортрет», «Ойбек портрети», «Аброр Ҳидоятов Отелло ролида», «Буви билан невара» асарларини санъат ихлосмандлари ҳамиша мароқ билан томоша қилишади.

Янги экспонатлар

Санъат музейининг миллий санъат ва республика тасвирий санъати бўлимлари янги экспонатлар билан бойиди.

Ўзбекистон амалий санъати бўлими залларига Бухоро, Хива, Тошкент, Самарқанд шаҳарларидан, Бойсун районидан келтирилган каштачилик намуналари қўйилди. Улар орасида чойшаб, рўмол, камар, ҳамён, дўппи, ёстиқ жилдлари бор. Бу буюмлар ўзига хос миллий нақшлар билан безатилган. Каштачилик намуналари асосан XIX—XX аср ўрталарида яратилган.

1980 йилда Сирдарёда тўқилган патгилам, 1978 йилда Қўқон шаҳрида истиқомат қилувчи Ҳалима Эрматова томонидан тўқилган гилам-шолча ҳам экспозициядан муносиб ўрин олди.

Республика тасвирий санъати бўлими ҳам Ўзбекистон рассомларининг бир қатор асарлари билан бойитилди. О. К. Татевосяннинг «Туркия. Денгиз порти», М. А. Ариниининг «Қишлоқ қиши», А. К. Волковнинг «Ленин портрети», Б. Ҳамдамийнинг «Лоғон қурилиши», «Хирмонда», Н. Караханнинг «Буғдой ўрими», С. П. Юдиннинг «Бурчмулла» каби асарлари шулар жумласидандир.

М. АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг катта илмий ходими.

• *Халқ ижодиёти*

ЗОМИН ҲАҚИДА ҚЎШИҚ

Зомин бадиий буюмлар фабрикасининг чеварлари ўзлари туғилиб ўсган қадрдон ўлкалари ҳақида қўшиқ яратдилар. Уларнинг ҳаммаси — Раҳбархон Қиличева, Замира Турсунова, Гулнора Отахонова, Турсуной Расулова корхонада икки йил муқаддам ташкил этилган дуторчи қизлар ансамблининг қатнашчиларидир. Дутор чалишни билган қизлар биргалашиб ўз цехларида концерт қўйиб берадиган бўлишди. Сўнгра эса улардан фабрикада ўтказилган кечада ҳам куйлар ижро этишни илтимос қилишди.

Ҳозир эса 15 нафар дуторчи қиз ансамбль артистларидир. Фабрика раҳбарлари чолғу асбобини сотиб олишда кўмаклашдилар. Миллий костюмларни эса дуторчи қизларга уларнинг дугоналари бўш вақтларида тикиб беришди. Қисқа вақт ичида ансамбль райондан ташқари жойларда ҳам шуҳрат қозонди. Бу коллектив кўп марта халқ ижодиёти область кўрикларининг лауреати бўлди. Бу йил ансамбль Чехословакияга сафар қилиб қайтди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган концерт программасига 20 та музика асари, халқ қўшиқлари киритилди. Булар орасида дуторчи қизлар ёзган «Зомин ҳақида қўшиқ» ҳам янграйди.

Л. ДОЛИНА,
ЎзТАГ мухбири.

ТОТЛИ БУЛКАЛАР

Чортоқ нон комбинатида технологик линиялар реконструкция қилинганидан буён бир кунда пишириладиган нон-булка маҳсулотлари қарийб 2 тонна кўпайди. Янги техника — яна бир хамир қорадиган машина ҳамда булка пиширадиган икки печь ўрнатилиши натижасида ишлаб чиқариш ҳажми кўпайди.

Чортоқлик нонпазлар булка тайёрлаш учун энди Наманган сут заводидан келтириладиган зардобни ишлатмоқдалар. Натижада булка анча тотли бўлиб қолди ва бунинг устига анчагина ун ҳам тежалмоқда.

(ЎзТАГ).

«Бу қизиқ»

ИССИҚКЎЛДАН СУЗИБ ЎТИШДИ

ФРУНЗЕ. Икки дадил йигитнинг Иссиққўлдан сузиб ўтиши ирода кучи ва чидамлилик синови бўлди. Аҳмад Анорбоев билан Петр Ткаченко денгиз юзидан 1600 метр баландликдаги қийин тоғлик шароитларда 35 километр масофани сузиб ўтдилар.

— Кўлнинг совуқ сувига сакраганимдан сўнг ўн беш минутгача нафасимни ростлай олмадим, — дейди денгиз кўпкураши бўйича спорт мастери Петр Ткаченко (у 10 соат 25 минут 16 секундда кўлни биринчи бўлиб сузиб ўтди). — Чунки қаттиқ шамолда ва бир ярим метр баландликда тўлқин бўлиб турганида сузишга тўғри келди. Кўлдаги бу тўлқин дарҳол мўлжалдаги тезликда суза бошлашимизга имкон бермади. Шундай қилиб, тўлқинга қарши тўрт соатдан кўпроқ олишдик. Сўнгра булутлар тарқаб офтоб чиқди, шамол тинди ва кўлнинг бети тамомила сокин бўлиб қолди. Ана шундан кейин тезликни оширэолдик. Ҳарорати 18 градусдан ошмайдиган сувда бизни қилаётган ҳаракатимизгина иситиб турарди: сувга тушишдан олдин баданга мой суриш ва қайноқ чой ичиб олиш совуқдан асрай олмади. Шундай бўлдики, масалан, сузишнинг биз билан старт олган учинчи қатнашчиси Владимир Подзоров дистанциядан чиқиб кетди.

Ғолиб келиш истаги, қўйилган мақсадга эришиш бизни совуқ сувда сузаверишга мажбур этарди. Марра — қирғоқ тобора яқинлашиб борарди. Кўл чўзса етгудек туюларди — лекин унга икки соатдан кейингина етиб бордик...

Иссиққўлдан биринчи марта сузиб ўтишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишни республиканинг бутун спорт жамоатчилиги ҳаяжон билан кузатиб турди. Неча юз йиллардан бери фақат от мусобақаларигина бўлиб келадиган Қирғизистонда сув спорти тобора оммалашиб бормоқда. Эндиликда уч юзта сунъий ва табиий ҳавзаларда сузиш, денгиз кўпкураши бўйича мусобақалар, турли класслардаги яхталарнинг пойгалари муттасил ўтказилиб келмоқда. Буларда ўн минглаб спортчи қатнашмоқда.

Б. МАЙНАЕВ,
ТАСС мухбири.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Б. НУРМАТОВА: Айтингчи, корхона маъмурияти эмизикли боласи бўлган аёлларни ишдан бўшатишга ҳақлими?

Жавоб: Ўзбекистон ССРнинг меҳнат қонунлари тўғрисидаги Кодексининг 197-моддасига мувофиқ маъмурият ташаббуси билан ҳомиладор аёллар, эмизикли боласи бўлган аёллар ва бир ёшгача боласи бўлган аёлларни ишдан бўшатиш фақатгина корхона, муассаса ва ташкилот тўлалигича тугатилган ҳоллардагина бўлиши мумкин. Ана шундай ҳолларда ҳам маъмурият ишдан бўшатилган аёлларни ишга жойлаштириши лозим. Бошқа барча ҳолларда эса юқорида айтиб ўтилган шахсларни маъмурият ташаббуси билан ишдан бўшатишга асло йўл қўйилмайди.

* * *

Қ. ЛАТИПОВ: Мен заводда ишлайман. Шу боисдан бир масала мени қизиқтиради: меҳнат низоларини кўрувчи цех комиссиялари қарорлари юзасидан касаба союзининг цех комитетига шикоят қилиниши мумкинми?

Жавоб: 1974 йил 20 майда Меҳнат низоларини кўриш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ, касаба союзларининг район комитети ҳуқуқи берилган ФЗМК касаба союзининг цех комитетига меҳнатга доир низоларни кўриш ҳуқуқини бериши мумкин. Бундай ҳолларда меҳнат низоларини кўрувчи цех комиссиялари тузилади.

Айрим истиснолардан ташқари (жумладан, тегишли цехдан ташқаридаги ишга кўчириш масалалари бўйича меҳнат низоларини кўриш, меҳнат низоларини кўрувчи цех комиссияларига тааллуқли эмас. Бундай масалаларга оид низолар умумзавод меҳнат низолари комиссияларида кўрилади) умумзавод (муассаса) меҳнат низолари комиссиялари қандай ҳуқуқларга эга бўлса, улар ҳам шундай ҳуқуқларга эгадирлар. Меҳнат низоларини кўрувчи цех комиссиялари касаба союзининг цех комитети ва корхона маъмурияти томонидан тузилади.

Меҳнат низоларини кўрувчи цех комиссиялари қарорлари юзасидан 10 кун муддат ичида касаба союзининг цех комитетига шикоят қилиниши мумкин. У комиссия қарорини ўз кучида қолдириши ёки уни бекор қилиши ва низонинг мазмуни бўйича қарорни чиқариши мумкин. Бундан ташқари, касаба союзининг цех комитети ўз ташаббуси билан ёки прокурорнинг эътирозига кўра, агар амалдаги қонунга зид бўлгудек бўлса, цех комиссиялари қарорини бекор қилиши ҳам мумкин.

Бундай ҳолда цехком меҳнат низоси юзасидан ўз қарорини чиқаради. Агар ходим меҳнат низоси юзасидан цех комитети қабул қилган қарордан норози бўлса, у 10 кунлик муддат ичида халқ судига мурожаат қилиши мумкин.

Меҳнат низоларини кўрувчи цех комиссиялари ва касаба союзи цех комитети қарорларининг ижроси умумзавод меҳнат низолари комиссиялари ва ФЗМК қарорларини бажариш тартибида амалга оширилади.

* * *

Э. ЖАЛОЛОВ: Республика автоҳаваскорлар жамиятига аъзо бўлмоқчиман. Шу масалада қаерга мурожаат қилсам бўлади?

Жавоб: Шуни айтиш керакки, ҳозирги пайтда автоҳаваскорлар жамиятининг бошланғич ташкилотлари шаҳримиздаги йирик корхоналарда, кооператив гаражлар қурилиши қошида ишлаб турибди.

Бундан ташқари, жамият вакиллари шаҳримиздаги барча район ижроия комитетлари қошида ҳам фаоллик кўрсатишмоқда.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/IXда **Кузнинг биринчи куни**, 16/IXда **Келинлар қўзғолони**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/IXда **Хизматингизга тайёрмиз**, 16/IX да **Тошкентнинг нозанин маликаси**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/IXда **Интилганга толе ёр**, 16/IXда **Тақдир эшиги**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 15, 16/IXда **Цирк санъатининг янги асари «РУСЛАН ВА ЛЮДМИЛА» пантомима-феериясининг хайрлашув гастроллари** (16.00да).

КИНО

15 СЕНТЯБРДА

Ҳужжатли фильмлар:

«БУ ХАВФЛИ» — **Ғ. Ғулом номли.**

«БУ БЎЛМАСЛИГИ МУМКИН ЭДИ» — **С. Раҳимов номли.**

«АЛАНГАНИНГ БЎЙСУНДИРИЛИШИ» — **Қозоғистон.**

«УЧРАШУВ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ПРЕМЬЕРА БЎЛГАНИ ЙЎҚ» — **Искра.**

«ҲАМИША СЕРГАК» — **Кўнча.**

«ДОИМИЙ ҲАЁТ ПОЙГАСИ» — **Пионер.**

«БЕШ ЙИЛ ВА БИР УМР» — **Нукус.**

«ЎЗИМНИНГ ЕРИМ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ПИЁДАНИНГ АЙБИ БИЛАН» — **Москва.**

«ЙЎЛ УСТИДАГИ БОЛА» — **Дўстлик.**

«ПАРТИЯ ВА ХАЛҚНИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДИ» — **Улуғбек.**

Бадиий фильмлар:

«ҚИЗ ВА ГРАНД» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«АЛВИДО, ДЕЯ ОЛМАЙМАН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (тоқ соатларда телефон 33-44-52), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-76).

16 СЕНТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА» **Ғ. Ғулом номли.**

«БУ ХАВФЛИ» — **Ғ. Ғулом номли.**

«БУ БЎЛМАСЛИГИ МУМКИН ЭДИ» — **С. Раҳимов номли.**

«АЛАНГАНИНГ БЎЙСУНДИРИЛИШИ» — **Қозоғистон.**

«УЧРАШУВ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ПРЕМЬЕРА БЎЛГАНИ ЙЎҚ» — **Искра.**

«ҲАМИША СЕРГАК» — **Кўнча.**

«ДОИМИЙ ҲАЁТ ПОЙГАСИ» — **Пионер.**

«БЕШ ЙИЛ ВА БИР УМР» — **Нукус.**

«ЎЗИМНИНГ ЕРИМ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ПИЁДАНИНГ АЙБИ БИЛАН» — **Москва.**

«ЙЎЛ УСТИДАГИ БОЛА» — **Дўстлик.**

«БУЮК КЕЛАЖАК УЧУН СТАРТ» — **Ҳамза номли.**

«ПАРТИЯ ВА ХАЛҚНИНГ БУЮК ФАРЗАНДИ» — **Улуғбек.**

Бадиий фильмлар:

«АЛВИДО», ДЕЯ ОЛМАЙМАН — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 33-44-52), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **К. Ерматов номли** (тоқ ва жуфт соатларда телефон 24-22-66).

«ОФИЦИАНТ, ҲАҚИНГИЗНИ ОЛИНГ!» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 53-83-07).

К. Е. ВОРОШИЛОВ НОМИДАГИ 46-ЎРТА МАКТАБ
(Озод кўчаси, Культнавторний проезди, 16«а»-уй)

25 СЕНТЯБРЬ СОАТ 18.00 ДА

мактабнинг собиқ ўқувчилари ва ўқитувчилари билан АНЪАНАВИЙ УЧРАШУВ КЕЧАСИНИ ЎТКАЗАДИ.

Ўзбекистон ССР Госснабининг

«ЎЗЭЛЕКТРОНПРИБОР» БЎЛИНМАСИ

фонд сақловчилар ва истеъмолчиларга

20 ОКТЯБРГАЧА

инвентаризация ўтказилишини

БИЛДИРАДИ

Инвентаризация даврида маҳсулотлар берилмайди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР «ТАШХИМСНАБ» КОРХОНАСИ

47-формадаги бланкаларни ва 24«а» формадаги «Товарно-транспортние накладние» бланкаларни

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТАДИ

Справкалар олиш учун корхона бухгалтериясига 57-61-74- телефон номери бўйича мурожаат қилинг.

ИСТЕЪМОЛЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР «ТАШХИМСНАБ» КОРХОНАСИ 1—20 ОКТЯБРЬ КУНЛАРИ

ЙИЛЛИК ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ ЎТКАЗАДИ

Инвентаризация даврида маҳсулот берилмайди.

Маҳсулот олиш учун фондга эга бўлган истеъмолчилар 1 октябргача маҳсулотларини олиб кетишлари лозим.

Ўрта Осиё медицина педиатрия институтининг йўқолган «ДЕКАНАТ СамПИ», «ПРОФКОМ СамПИ» ДУМАЛОҚ ПЕЧАТЛАРИ **ва** «ДОПУЩЕН К ЭКЗАМЕНАМ» ТЎРТ БУРЧАКЛИ ШТАМПИ (12 дона)

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

17 СЕНТЯБРЬ —14 НОЯБРЬ КУНЛАРИ

ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ ПАРДУБИЦА ШАҲРИ ЯНГИ «ОЙМОМА БОҒИ»НИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

БОҒДА ҚЎНҒИРОҚЛИ ЙЎЛ, АВТОДРОМ, ЗАНЖИРЛИ АРҒИМЧОҚ, УЧУВЧИ ТАРЕЛКАЛАР, ТАСОДИФЛАР ҒОРИ, БОЛАЛАР АРҒИМЧОҒИ, БОЛАЛАР ПОЕЗДИ, ЮТУҚЛИ АТТРАКЦИОНЛАР: «ПИНГ-ПОНГ», КЕГЕЛБАН, ТИР ИШЛАЙДИ.

«ОЙМОМА БОҒИ» **ҳар куни соат 13.00 дан 21.00 гача, шанба кунлари соат 12.00 дан 21.0 гача, якшанба кунлари эса соат 10.00 дан 21.00 гача ишлайди.**

ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ «ОЙМОМА БОҒИ»ГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

10-СИНФНИ БИТИРГАН ВА ЎРТА МАЪЛУМОТ ОЛМАГАН ЁШЛАР

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ҚУРИЛИШ, САНОАТ, ТРАНСПОРТ, ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИДА ВА ШАҲАРНИНГ БОШҚА КОРХОНАЛАРИ ВА МУАССАСАЛАРИДА ИШЧИ КУЧИГА ТАЛАБ БОРЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ МАЪЛУМОТЛАРНИ ЯХШИ БИЛАДИ.

Аҳолини ишга жойлаштириш бюроси сизнинг хоҳишингиз, қобилиятингиз, турар жойингизни инобатга олган ҳолда ишга жойлашишингизда сизга яқиндан ёрдам беради, ёшлар ётоқхоналарида жой борлиги, олий ўқув юртларига ўқишга киришни хоҳловчилар учун тайёрлов курслари иш шароитлари, иш ҳақининг миқдори ҳақида маълумотлар беради.

СИЗЛАРНИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ, ТРАКТОР ЗАВОДИ, В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ, «ТАШСЕЛЬМАШ», «ЎЗБЕКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДЛАРИ, «СРЕДАЗКАБЕЛЬ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ, АГРЕГАТ ЗАВОДИ, «ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИ ВА ШАҲАРНИНГ БОШҚА КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИГА ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

МАЪЛУМОТЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ЭТИЛСИН:

МАРКАЗИЙ пункт —Пролетар кўчаси, 4- уй, 3-подъезд, 5-хона.
ЛЕНИН район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.
ОКТЯБРЬ район пункти —У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР район пункти — 2-квартал, 3-уй.
ФРУНЗЕ район пункти—Ш. Руставели кўчаси, 62-уй.
ҲАМЗА район пункти— М. Ҳасанов кўчаси, 3-уй.
КУЙБИШЕВ район пункти— К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ район пункти —Энгельс кўчаси, 89-уй.
С. РАҲИМОВ район пункти —Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. ИКРОМОВ район пункти — 22-квартал, 13-уй.
СЕРГЕЛИ район пункти — Спутник, 2-квартал, 69-уй.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

19 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА

СССР биринчилиги учун ОЛИЙ ЛИГАНИНГ

«ПАХТАКОР» (ТОШКЕНТ)—«СПАРТАК» (Москва). КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ФУТБОЛ

ЭРКАКЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

16—23 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ

«ТАШОБУВЬТОРГ»НИНГ 26-МАГАЗИНИДА
(Халқлар дўстлиги проспекти, 3-уй)

Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлигининг пойафзал фабрикаларида ишлаб чиқарилган

ЭРКАКЛАР ПОЙАФЗАЛЛАРИНИНГ

САВДО - КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Савдо-кўргазмасидан қуйидагиларни харид қилиш мумкин:

Сунъий чармдан тикилган сандалетларни (Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасининг маҳсулоти). **Баҳоси 9 сўм 40 тийин;**

хромдан тикилган панталетларни (Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасининг маҳсулоти). **Баҳоси — 32 сўм;**

паст қўнжли, баланд пошнали хром ботинкаларни («Ўзбекистон» бирлашмасининг маҳсулоти). **Баҳоси — 39 сўм 30 тийин;**

паст қўнжли, чарм тагли қора рангдаги ботинкаларни. Баҳоси — 33 сўм.

Шунингдек, савдода турли фасондаги, моделдаги, размердаги пойафзаллар бор.

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

26-магазинга 3, 70, 77«э»- автобусларида; 6, 11-троллейбусларда, 4, 9, 11-трамвайларда бориш мумкин. Метронинг «Ҳамза» станцияси.

Магазин соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди, танаффус — 14.00 дан 15.00гача.

«Ташобувьторг»

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

СИЗЛАРНИ ЧАРМ-ГАЛАНТЕРЕЯ БУЮМЛАРИ САВДО-КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

Савдо-кўргазмаси 16—20 сентябрь кунлари «ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИДА ЎТАДИ.

Савдо-кўргазмасида Тошкент чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг ранг-баранг моделдаги замонавий чарм-галантерея буюмлари намойиш этилади.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ШАҲРИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИДАГИ САВДО-КЎРГАЗМАСИГА ТАШРИФ БУЮРИНГ!

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ю. А. ГАГАРИН НОМЛИ ТЎҚИМАЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ

ЧОРЛАЙДИ

ҚАДРДОН ДЎСТЛАР!

МАДАНИЯТ САРОЙИМИЗНИНГ ЭШИКЛАРИ ҲАР ОҚШОМ СИЗ УЧУН КЕНГ ОЧИБ ҚЎЙИЛАДИ. ҲАР БИР КИШИ БУ ЕРДА ЎЗИ ЁҚТИРГАН МАШҒУЛОТЛАР БИЛАН БАНД БЎЛИШИ МУМКИН.

Саройда кинотеатр, кутубхона, ҳар хил қизиқарли клублар, бадиий ҳаваскорлик коллективлари: ўзбек халқ рақс ансамбли, ўзбек драма халқ театри ва «Поэзия» бадиий сўз театри, тасвирий санъат халқ студияси, халқ киностудияси, «Оптимист» ёшлар театр-студияси, эстрада-рақс коллективи, «Такт», «Озон» вокал-чолғу ансамбллари, хотин-қизлар вокал ансамбли, «Ниточка» бадиий агитация бригадаси, ҳайкалтарошлик ва керамика студияси; уруш ва меҳнат ветеранлари хори, ўзбек вокал ансамбли, гитара ва фортепьянода чалишни ўрганиш синфлари ишлайди. Бундан ташқари бадиий каштачилик, бичиш ва тикиш курслари ҳам бор.

БОЛАЛАР УЧУН УШБУ КОЛЛЕКТИВЛАР ИШЛАЙДИ: тасвирий санъат намунали студияси, хореографик коллектив, ўзбек рақс коллективи, бадиий сўз студияси, «Улибка» агитация бригадаси, халқ чолғу асбоблари ансамбли, бадиий гимнастика (қиз болалар учун) секцияси, ўзбек драма театри.

Маданият саройининг режаларига биноан ҳар куни тематик дам олиш кечалари, концертлар, спектакллар, дискотека программалари ўтказилади

СИЗЛАРНИ ҚУТАМИЗ!

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ЭЛЕКТРОТЕХНИКА МЕДИЦИНА ТЕХНИКУМИ

1982 — 1983 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

КЕЧКИ МЕДИЦИНА ҲАМШИРАСИ ИХТИСОСИ БЎЙИЧА БЎЛИМГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КЕЧКИ БЎЛИМГА фақат Тошкент шаҳрида яшовчилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 2 йилу 7 ой.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: она тили (ёзма), **химия** (оғзаки).

Кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан бошланади.

Ўқишга кирувчилар: директор номига ариза, ўрта мактабни тамомлагани тўғрисидаги аттестат (асли), медицина справкаси (286-форма), 4 та фотосурат (3х4 см.), ишлаётгани тўғрисида справка, паспорт, меҳнат дафтарчасидан кўчирма **топширадилар.**

Техникум адреси: 700107, Тошкент шаҳри, Чилонзор район, Нурхон кўчаси, 16-уй (70, 75, 79, 80-автобуслар; 16, 19-троллейбусларнинг «Клиник касалхонаси» бекати. Телефонлар: 77-55-35, 77-45-16.

ХОНАДОНИНГИЗДА ШИНАМЛИК

АГАРДА СИЗНИНГ КВАРТИРАНГИЗДА КОНДИЦИОНЕР ЎРНАТИЛГАН БЎЛСА, КИШИДАГИ ЧАРЧОҚ 20 ПРОЦЕНТ КАМАЯДИ.

Кондиционер хонадаги ҳароратни 8—10 даража камайтиради, «вентиляция» режими ташқаридан тоза ҳавони олиб киради.

«БК—1500» кондиционерининг ёрдами билан 24 квадрат метргача бўлган хонада микроиқлим яратиш мумкин, «БК—2500» кондиционери эса 35 квадрат метргача бўлган бинодаги ҳавони мўътадиллаштиради.

Кондиционерлар кўп жойни эгалламайди ва замонавий квартиранинг умумий кўркини очади.

«БК—1500» кондиционери баҳоси —325 сўм, **«БК—2500»** — 375 сўм.

«БК—1500» ва «БК—2500» кондиционерларини Бош универсал магазинидан нақд пулга ва кредитга сотиб олиш мумкин.

Магазинда ранг-баранг гулли ва размерли гиламларнинг кўпгина намунаси бор, бу гиламлар чет элларда ва мамлакатимизда қўлда тўқилган бўлиб, кредитга ҳам сотилади. Шунингдек, Хиванинг машинада ишлаб чиқарилган гиламлари ҳам кредитга сотилади.

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Бош универсал магазинда «БК—1500» кондиционерларини, шунингдек «Памир—5», «Самарқанд—2» холодильникларини майда улгуржи лимитда нақд пулсиз ҳисоб бўйича ҳам сотиб олиш мумкин.

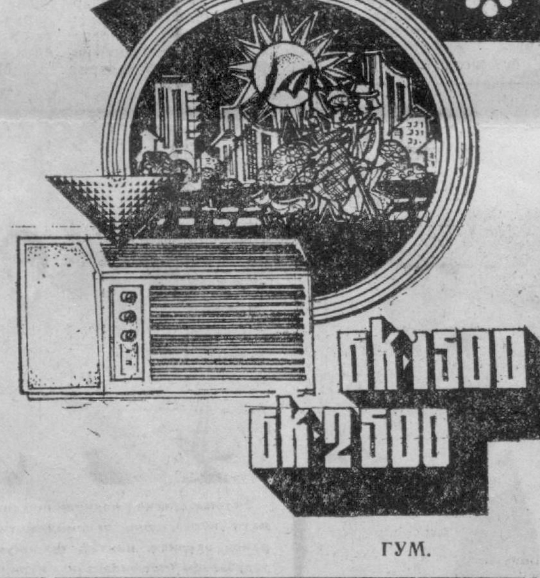

ГУМ.

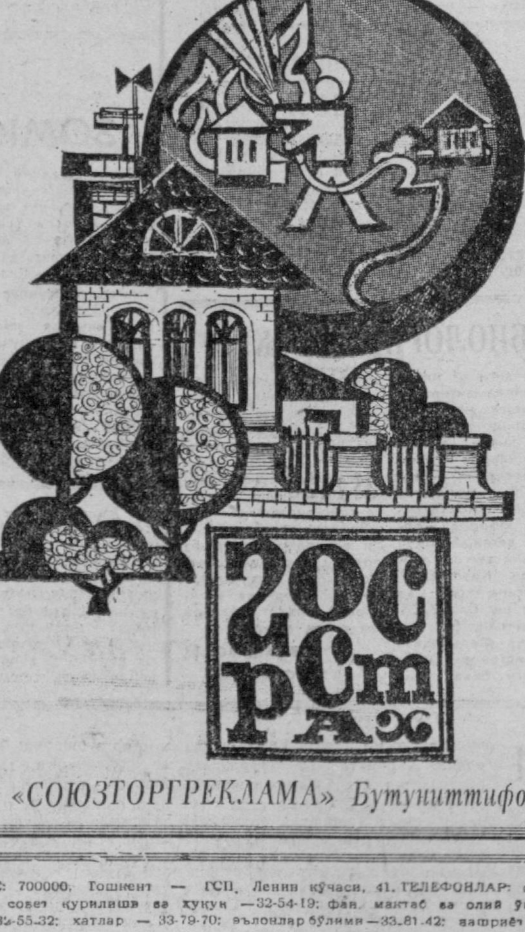

БОҒ, ҲОВЛИНГИЗ, УЙ ВА БОШҚА

ИНШООТЛАРИНГИЗ БЎЛСА,

Улар мавжуд давлат чакана нархлари бўйича қимматидан келиб чиқиб мажбурий страхованиега қўшимча суғурта қилиниши мумкин.

Страхование ёнғин, портлаш, чақмоқ зарби, сув тошқини, зилзила ва бошқа табиий офатлар, иситиш системаси, водопровод ва канализация тармоқлари аварияга учраганда, ёпирилиб келаётган ёнғинни тўхтатиш ё сув тошқини кутилмаганда хавф солиши, оқибатида иншоотни бузиб йиғиштириб олиш, ёки уларни бошқа жойга кўчириш лозим бўлганда иншоотлар вайрон бўлган ёки зарарланган ҳолларда кўрилган зарарни ундириб олишни таъминлайди.

Шартнома бир йил муддатга тузилади. Страхование тўловлари унча кўп бўлмайди ва иншоотларнинг қаерда жойлашганлигига қараб тузилади: страхованиенинг бир йилга тузилган 100 сўми ҳисобидан 50 тийиндан 1 сўм 20 тийингача.

Страхование тўловини страхование агентига нақд пул тўлаш ёки иш жойи бўйича ташкилотнинг бухгалтерияси орқали ҳисоб йўли билан амалга ошириш мумкин.

Иншоот қад кўтариб турган жой бўйича аҳолига хизмат кўрсатадиган Давлат страхованиеси инспекцияси ёки страхование агентидан страхование шартномасини туздириб олиш мумкин.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИНИНГ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

15 СЕНТЯБРЬ— ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 Халқ куйлари. 18.15 М. Танк поэзияси. 18.50 «Мушук — балиқ овловчи», «Митти эртаклар». Мультфильмлар. 19.00 «Дунё воқеалари». 19.30 «Рус Шимолининг қўшиқлари». 20.00 «Муаммолар— изланишлар — ечимлар». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский олиб боради. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Динамо» (Тбилиси)—«Наполи» (Италия). 2-тайм. Тбилисидан олиб кўрсатилади. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 Футбол бўйича кубок эгаларининг кубоги учун. 1/16 финал. «Торпедо» (Москва)—«Бавария» (ГФР). 2-тайм. В. И. Ленин номли Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 23.45 Гитарачи Отто де ла Роча концерти (Никарагуа).

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Жануб» операцияси» Телевизион ҳужжатли фильм. «Қишлоқ қиссалари» туркумидан. 1-фильм. 19.45 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали. 20.10 «Духовой оркестр чалади». Телевизион кўрик-конкурс. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Доктор Боткин» Илмий-оммабоп фильм. 21.00 УССРда хизмат кўрсатган «Запорожец» ҳаваскорлик рақс ансамблининг чиқиши. Запорожьедан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.00 «Тугалланмаган дарс». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қоплон учун уй». Мультфильм. 18.15 Болалар учун концерт (такрорий). 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». 19.30 «Ахборот». (рус.) 19.45 «Спорт, спорт, спорт». Кинопрограмма. 20.30 Ахборот». 20.50 «Ленин берган саодат». Музикали адабий композиция. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 22.15 Телевидение экранида биринчи марта. «Мафтункор бахт юлдузи». Бадиий фильм. 2-серия. 23.30 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Еттинчи жин». Бадиий фильм. (рус.). 19.15 «Халқ фаровонлиги йўлида» (рус.) 19.45 «Балахнин тўрлари». Ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Дўстлик камалаги» Кинопрограмма. 21.30 МТ II.

16 СЕНТЯБРЬ— ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.45 «Ватан қуёши остида». 18.30 «Фан оламида». 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Духовой оркестр чалади». Телевизион кўрик-конкурс. 20.00 Футбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. 1/16 финал. «Грассхопперс» (Швейцария) —«Динамо» (Киев). Швейцариядан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 Телевизион музикали фильм. 23.30 «Дунё воқеалари». 23.45 «Москва бўйлаб саёҳат». Горький кўчаси. Телевизион ҳужжатли фильм.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

16.15 Янгиликлар. 18.45 «Тепаликдаги уй». Телевизион ҳужжатли фильм. «Қишлоқ қиссалари» туркумидан. 2-фильм. 19.55 «Биргаликда аҳил оиламиз». 20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Сиз бунга қодирсиз». 21.30 «Время». 22.05 «Тугалланмаган дарс». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Қишлоқ келинлари». Ҳужжатли фильм. 12.00 «До-ре-ми-фа-соль». Мактаб ўқувчилари учун музикали ўқув кўрсатуви (такрорий). 12.30 Зоология. Бўғимоёқлилар туркуми. 13.00 «Мафтункор бахт юлдузи». Бадиий фильм. 2-серия.

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Ёшларнинг III Бутуниттифоқ спорт ўйинларида Ўзбекистон делегацияси чиқишларининг якунларига бағишланган спорт байрами. «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж. 19.00 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми олдидан. «Фан уфқлари». 19.30 «Ахборот». (рус.). 19.45 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Ягона оилада». Кўрсатувда Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари Т. Б. Боймиров иштирок этади. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Гулшод Отабоева концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.25 «Отасизлик» Бадиий фильм. 23.55 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Ақлли буюмлар». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 19.15 «Ижтимоий фан сектори». 19.45 Реклама. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Ўқитувчилар учун консультация. 20.50 «Менинг Иреним». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 МТ II.

Тошкент шаҳар ижроия комитети Бош савдо бошқармасининг «Ташкомиссионторги» коллективи 38-магазин директори, Совет савдоси аълочиси **Абдусамат Абдуллахўжаевич АЪЗАМХЎЖАЕВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

ВИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат: —33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-58-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

15 СЕНТЯБРЬ, 1982 й. Р— 07424. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В— 2524 ИНДЕКС 64691